

ZAKON

O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

("Sl. glasnik RS", br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - odluka US i 66/2019)

I PREDMET ZAKONA

Član 1

Ovim zakonom uređuju se prava autora književnih, naučnih, stručnih i umetničkih dela (u daljem tekstu: autorsko pravo), pravo interpretatora, pravo prvog izdavača slobodnog dela, prava proizvođača fonograma, videograma, emisija, baza podataka i pravo izdavača štampanih izdanja kao prava srodna autorskom pravu (u daljem tekstu: srodna prava), način ostvarivanja autorskog i srodnih prava i sudska zaštita tih prava.

II AUTORSKO PRAVO

1. Autorsko delo

Član 2

Autorsko delo je originalna duhovna tvorevina autora, izražena u određenoj formi, bez obzira na njegovu umetničku, naučnu ili drugu vrednost, njegovu namenu, veličinu, sadržinu i način ispoljavanja, kao i dopuštenost javnog saopštavanja njegove sadržine.

Autorskim delom smatraju se, naročito:

- 1) pisana dela (knjige, brošure, članci, prevodi, računarski programi sa pratećom tehničkom i korisničkom dokumentacijom u bilo kojem obliku njihovog izražavanja, uključujući i pripremni materijal za njihovu izradu i dr.);
- 2) govorna dela (predavanja, govori, besede i dr.);
- 3) dramska, dramsko-muzička, koreografska i pantomimska dela, kao i dela koja potiču iz folkloru;
- 4) muzička dela, sa rečima ili bez reči;
- 5) filmska dela (kinematografska i televizijska dela);
- 6) dela likovne umetnosti (slike, crteži, skice, grafike, skulpture i dr.);
- 7) dela arhitekture, primenjene umetnosti i industrijskog oblikovanja;
- 8) kartografska dela (geografske i topografske karte);
- 9) planovi, skice, makete i fotografije;
- 10) pozorišna režija.

Član 3

Nezavršeno autorsko delo, delovi autorskog dela, kao i naslov autorskog dela smatraju se autorskim delom ako ispunjavaju uslove iz člana 2. stav 1. ovog zakona.

Član 4

Prerade autorskih dela smatraju se autorskim delom ako ispunjavaju uslove iz člana 2. stav 1. ovog zakona.

Delo prerade je delo u kome su prepoznatljivi karakteristični elementi prerađenog (izvornog) dela (muzičke obrade, aranžmani, adaptacije i drugo).

Zaštita autorskog dela iz stava 1. ovog člana ni na koji način ne ograničava prava autora izvornog dela.

Član 5

Autorskim delom smatra se i zbirka, koja s obzirom na izbor i raspored sastavnih delova, ispunjava uslove iz člana 2. stav 1. ovog zakona (enciklopedija, zbornik, antologija, izabrana dela, muzička zbirka, zbirka fotografija, grafička mapa, izložba i sl.).

Autorskim delom se smatra i zbirka narodnih književnih i umetničkih tvorevina, kao i zbirka dokumenata, sudskih odluka i slične građe, koja s obzirom na izbor i raspored njene sadržine ispunjava uslove iz člana 2. stav 1. ovog zakona.

Zaštita zbirke ni na koji način ne ograničava prava autora dela koja su sastavni deo zbirke.

Član 5a

Baza podataka, u smislu ovog zakona, je zbirka zasebnih podataka, autorskih dela ili drugih materijala uređenih na sistematičan ili metodičan način, koji su pojedinačno dostupni elektronskim ili drugim putem.

Autorskim delom smatra se baza podataka koja s obzirom na izbor i raspored njene sadržine ispunjava uslove iz člana 2. stav 1. ovog zakona.

Zaštita autorskim pravom se ne odnosi na sadržinu baze podataka niti se takvom zaštitom na bilo koji način ograničavaju prava koja postoje na tom sadržaju.

Zaštita baze podataka koja je dostupna elektronskim putem ne odnosi se na računarske programe koji su korišćeni za njenu izradu ili njen rad.

Član 6

Autorskopравnom zaštitom nisu obuhvaćene opšte ideje, postupci, metode rada, ili matematički koncepti kao takvi, kao i načela, principi i uputstva koji su sadržani u autorskom delu.

Ne smatraju se autorskim delom:

- 1) zakoni, podzakonski akti i drugi propisi;
- 2) službeni materijali državnih organa i organa koji obavljaju javnu funkciju;
- 3) službeni prevodi propisa i službenih materijala državnih organa i organa koji obavljaju javnu funkciju;
- 4) podnesci i drugi akti u upravnom ili sudskom postupku.

Član 7

Autorsko delo je objavljeno kad je, na bilo koji način i bilo gde u svetu, prvi put saopšteno javnosti od strane autora, odnosno lica koje je on ovlastio.

Autorsko delo je saopšteno javnosti ako je učinjeno dostupnim većem broju lica koja nisu međusobno povezana rodbinskim ili drugim ličnim vezama.

Autorsko delo je izdato kad su primerci dela pušteni u promet od strane autora, odnosno lica koje je on ovlastio, u broju koji, imajući u vidu vrstu i prirodu dela, može da zadovolji potrebe javnosti.

Delo likovne umetnosti se smatra izdatim i onda kad je originalni primerak, ili najmanje jedna kopija dela učinjena trajno pristupačnom javnosti od strane autora, odnosno lica sa njegovom dozvolom.

2. Nastanak prava

Član 8

Autor uživa moralna i imovinska prava u pogledu svog autorskog dela od trenutka nastanka autorskog dela.

3. Subjekt autorskog prava

Član 9

Autor je fizičko lice koje je stvorilo autorsko delo (u daljem tekstu: delo).

Autorom se smatra lice čije su ime, pseudonim ili znak naznačeni na primercima dela ili navedeni prilikom objavljivanja dela, dok se ne dokaže drukčije. Izuzetno, pravno ili fizičko lice čiji naziv, odnosno ime je na uobičajen način naznačeno na filmskom delu smatra se proizvođačem tog dela, dok se ne dokaže drukčije.

Autor dela je nosilac autorskog prava.

Pored autora nosilac autorskog prava može biti i lice koje nije autor, a koje je u skladu sa ovim zakonom steklo autorsko pravo.

Član 10

Koautor je fizičko lice koje je zajedničkim stvaralačkim radom sa drugim licem stvorilo delo.

Koautori su nosioci zajedničkog autorskog prava na koautorskom delu, ako ovim zakonom ili ugovorom kojim se uređuju njihovi međusobni odnosi nije drukčije predviđeno.

Ako je koautorsko delo računarski program ili baza podataka, autorsko pravo na takvom računarskom programu, odnosno bazi podataka, pripada svim koautorima.

Za ostvarivanje autorskog prava i prenošenje tog prava neophodna je saglasnost svih koautora. Koautor ne sme uskratiti svoju saglasnost protivno načelu savesnosti i poštenja, niti činiti bilo šta što škodi ili bi moglo škoditi interesima ostalih koautora.

Svaki koautor je ovlašćen da podnosi tužbe za zaštitu autorskog prava na koautorskom delu, s tim da može da postavlja tužbene zahteve samo u svoje ime i za svoj račun.

Ako se nisu drukčije sporazumeli koautori dele ekonomsku korist od iskorišćavanja koautorskog dela srazmerno stvarnom doprinosu, koji je svaki dao u stvaranju dela.

Član 11

Koautorima filmskog dela se smatraju pisac scenarija, režiser i glavni snimatelj.

Ako je muzika bitan elemenat filmskog dela (muzički film) i komponovana je za to delo, onda je i kompozitor koautor filmskog dela.

Ako se radi o crtanom, odnosno animiranom filmu ili su crtež ili animacija bitni elementi filmskog dela, onda je i glavni animator koautor filmskog dela.

Član 12

Ako dva ili više autora spoje svoja dela radi zajedničkog iskorišćavanja, svaki od autora zadržava autorsko pravo na svom delu.

Odnosi između autora spojenih dela se utvrđuju ugovorom.

Član 13

Autorsko pravo na autorskom delu čiji autor nije poznat (anonimno delo ili delo pod pseudonimom) ostvaruje:

- 1) za izdato delo - izdavač;
- 2) za objavljeno ali neizdato delo - lice koje je delo objavilo.

Ako se dokaže da lica iz stava 1. ovog člana nisu stekla od autora ili njegovog pravnog sledbenika pravo na izdavanje, odnosno objavljivanje dela, odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se.

Kad se utvrdi identitet autora dela iz stava 1. ovog člana, prestaju prava izdavača, odnosno lica koje je delo objavilo.

4. Sadržina autorskog prava

4.1. *Moralna prava autora*

4.1.1. Pravo paterniteta

Član 14

Autor ima isključivo pravo da mu se prizna autorstvo na njegovom delu.

4.1.2. Pravo na naznačenje imena

Član 15

Autor ima isključivo pravo da njegovo ime, pseudonim ili znak budu naznačeni na svakom primerku dela, odnosno navedeni prilikom svakog javnog saopštavanja dela, izuzev ako je to, s obzirom na konkretni oblik javnog saopštavanja dela, tehnički nemoguće ili necelishodno.

4.1.3. Pravo objavljivanja

Član 16

Autor ima isključivo pravo da objavi svoje delo i da odredi način na koji će se ono objaviti.

Do objavljivanja dela samo autor ima isključivo pravo da javno daje obaveštenja o sadržini dela ili da opisuje svoje delo.

4.1.4. Pravo na zaštitu integriteta dela

Član 17

Autor ima isključivo pravo da štiti integritet svog dela, i to naročito:

- 1) da se suprotstavlja izmenama svog dela od strane neovlašćenih lica;
- 2) da se suprotstavlja javnom saopštavanju svog dela u izmenjenoj ili nepotpunoj formi, vodeći računa o

konkretnom tehničkom obliku saopštavanja dela i dobroj poslovnoj praksi;

3) da daje dozvolu za preradu svog dela.

4.1.5. Pravo na suprotstavljanje nedostojnom iskorišćavanju dela

Član 18

Autor ima isključivo pravo da se suprotstavlja iskorišćavanju svog dela na način koji ugrožava ili može ugroziti njegovu čast ili ugled.

4.2. Imovinska prava autora

Član 19

Autor ima pravo na ekonomsko iskorišćavanje svog dela, kao i dela koje je nastalo preradom njegovog dela.

Za svako iskorišćavanje autorskog dela od strane drugog lica autoru pripada naknada ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

4.2.1. Pravo na umnožavanje

Član 20

Autor ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani beleženje i umnožavanje svog dela u celosti ili delimično, bilo kojim sredstvima, u bilo kom obliku, na bilo koji trajni ili privremeni, posredni ili neposredni način.

Delo se umnožava naročito, grafičkim postupcima, fotokopiranjem i drugim fotografskim postupcima kojima se postiže isti rezultat, zvučnim ili vizuelnim snimanjem, izgradnjom dela arhitekture, smeštanjem dela u elektronskom obliku u memoriju računara.

Umnožavanje dela postoji nezavisno od broja primeraka dela, tehnike kojom su umnoženi i trajnosti primeraka.

Ako je autorsko delo računarski program, umnožavanjem se smatra i puštanje programa u rad na računaru.

Autor računarskog programa ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani umnožavanje računarskog programa koji je nastao kao rezultat prilagođavanja, prevođenja, aranžiranja ili izmene njegovog računarskog programa, bez uticaja na prava lica koje je izvršilo takve izmene.

4.2.2. Pravo stavljanja primeraka dela u promet

Član 21

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli stavljanje u promet originala ili umnoženih primeraka svog dela, prodajom ili drugim načinom prenosa svojine.

Stavljanje primeraka dela u promet obuhvata i:

- 1) nuđenje primeraka dela radi stavljanja u promet;
- 2) skladištenje primeraka dela radi stavljanja u promet;
- 3) uvoz primeraka dela.

Pravo autora na stavljanje primeraka dela u promet ne deluje prema onom vlasniku primerka dela koji je taj

primerak legalno pribavio u Republici Srbiji od autora ili od autorovog pravnog sledbenika (iscrpljenje prava). Vlasnik može slobodno otuđiti primerak dela koji je legalno pribavio od autora ili autorovog pravnog sledbenika.

4.2.3. Pravo davanja primeraka dela u zakup

Član 22

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli davanje originala ili umnoženih primeraka svog dela u zakup. Davanje u zakup, u smislu ovog zakona, je davanje originala ili umnoženih primeraka dela drugome na korišćenje na ograničeno vreme u svrhu ostvarivanja neposredne ili posredne imovinske koristi.

Ako autor ustupi proizvođaču fonograma, odnosno videograma svoje pravo iz stava 1. ovog člana on zadržava pravo na pravičnu naknadu od davanja u zakup primeraka autorskog dela (dela zabeleženog na video kaseti, audio kaseti, kompakt disku i sl.).

Autor se ne može odreći prava na naknadu iz stava 2. ovog člana.

Pravo iz stava 1. ovog člana se ne iscrpljuje prodajom ili drugim radnjama stavljanja u promet originala ili umnoženih primeraka dela.

Član 23

Autor nema isključivo pravo iz člana 22. stav 1. ovog zakona ako je reč o:

- 1) građevinski realizovanom delu arhitekture;
- 2) delu primenjene umetnosti, realizovanom u vidu industrijskog ili zanatskog proizvoda;
- 3) delu koje je nastalo ili je umnoženo radi davanja u zakup kao isključivog oblika iskorišćavanja dela, ugovorenog između autora i vlasnika primerka dela.

Član 24

(Brisano)

4.2.5. Pravo izvođenja

Član 25

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli izvođenje svoga dela.

Izvođenjem, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se javno saopštavanje nescenskih dela (govor, muzika) uživo pred publikom.

4.2.6. Pravo predstavljanja

Član 26

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli predstavljanje svoga dela.

Predstavljanjem, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se javno saopštavanje scenskih dela (dramsko, dramsko-muzičko, koreografsko, pantomimsko delo) uživo pred publikom.

4.2.7. Pravo prenošenja izvođenja ili predstavljanja

Član 27

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli prenošenje izvođenja ili predstavljanja svog dela.

Prenošenjem izvođenja ili predstavljanja, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se istovremeno javno saopštavanje dela, koje se izvodi ili predstavlja publici koja se nalazi izvan prostora u kome se delo izvodi ili predstavlja uživo, uz pomoć tehničkih uređaja kao što su zvučnik, odnosno ekran i zvučnik.

4.2.8. Pravo emitovanja

Član 28

Autor, odnosno nosilac autorskog prava ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani emitovanje svog autorskog dela.

U smislu ovog zakona emitovanjem se smatra saopštavanje autorskog dela javnosti prenosom radijskih ili televizijskih programskih signala od subjekta koji vrši emitovanje (u daljem tekstu: radiodifuzna organizacija), do prijemnih uređaja putem mreže predajnika (zemaljsko emitovanje), kablovskih distributivnih sistema (kablovsko emitovanje) ili satelitskih stanica (satelitsko emitovanje).

4.2.8a Satelitsko emitovanje u Republici Srbiji

Član 28a

U smislu ovog zakona, pod satelitom se podrazumeva svaki satelit koji radi u radio-frekvencijskom opsegu koji je, shodno propisima koji uređuju oblast elektronskih komunikacija, namenjen emitovanju signala za prijem od strane javnosti ili je namenjen zatvorenoj komunikaciji od tačke do tačke.

Satelitsko emitovanje u Republici Srbiji postoji, u smislu člana 28. ovog zakona, ako su pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije, radijski ili televizijski programski signali, radi prijema od strane javnosti, uvedeni u Republici Srbiji u neprekinuti komunikacioni lanac koji vodi prema satelitu i od satelita prema Zemlji.

Satelitsko emitovanje u Republici Srbiji postoji i onda kada se uvođenje radijskih ili televizijskih programskih signala iz stava 1. ovog člana odigrava u državi koja ne obezbeđuje sličan ili viši nivo zaštite od onog koji je predviđen odredbama ovog zakona, pod uslovom:

- 1) da se transponder sa kojim su poslani programski signali do satelita nalazi na teritoriji Republike Srbije, ili
- 2) da je radiodifuzna organizacija koja je osnovana i koja ima sedište na teritoriji Republike Srbije naručila uvođenje radijskih ili televizijskih programskih signala iz stava 2. ovog člana, ukoliko se transponder sa kojim su poslani programski signali do satelita ne nalazi na teritoriji Republike Srbije.

Prava koja za autore i nosioce autorskog prava proizlaze iz odredaba ovog zakona shodno se ostvaruju prema licu koje koristi transponder iz stava 3. tačka 1) ovog člana, odnosno prema organizaciji za radio difuziju iz stava 3. tačka 2) ovog člana.

Ako su programski signali iz stava 2. ovog člana kodirani, satelitsko emitovanje će postojati pod uslovom da je radiodifuzna organizacija omogućila javnosti da nabavi sredstva za dekodiranje ili je to učinilo treće lice, na osnovu njenog ovlašćenja.

4.2.9. Pravo reemitovanja i kablovskog reemitovanja

Član 29

Autor, odnosno nosilac autorskog prava ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani reemitovanje i kablovsko reemitovanje svog autorskog dela.

U smislu ovog zakona, reemitovanjem se smatra istovremeno saopštavanje autorskog dela javnosti u

neizmenjenom i celovitom obliku od strane lica različitog od radiodifuzne organizacije koja autorsko delo izvorno emituje.

Kablovsko reemitovanje se odvija putem kablovskog ili mikrotalasnog sistema i podrazumeva istovremeno, neizmenjeno i neprekinuto reemitovanje inicijalne žične, bežične ili satelitske emisije televizijskog ili radio programa koji je namenjen za prijem od strane javnosti.

U slučaju kablovskog reemitovanja autor, odnosno nosilac autorskog prava, ostvaruje svoje pravo samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog prava.

Odredba stava 3. ovog člana ne primenjuje se u slučaju kablovskog reemitovanja prenosa televizijskog ili radio programa koji je vlasništvo radiodifuzne organizacije ili na kojem je radiodifuzna organizacija stekla prava od trećih lica.

U slučaju da radiodifuzna organizacija i kablovski operator ne postignu sporazum o uslovima kablovskog reemitovanja emisije radiodifuzne organizacije, svaka od zainteresovanih strana može da se obrati za pomoć jednom ili većem broju medijatora.

Ukoliko medijator dostavi zainteresovanim stranama predlog za rešavanje spora, smatraće se da su zainteresovane strane prihvatile predlog medijatora ukoliko u roku od tri meseca od dana prijema predloga, ne odbiju taj predlog u pisanoj formi.

Na postupak medijacije iz ovog člana shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje medijacija, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

4.2.10. Pravo na javno saopštavanje, uključujući interaktivno činjenje dela dostupnim javnosti

Član 30

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli javno saopštavanje dela, uključujući činjenje dela dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem na način koji omogućuje pojedincu individualni pristup delu sa mesta i u vreme koje on odabere.

Pravo iz stava 1. ovog člana se ne iscrpljuje bilo kojom radnjom javnog saopštavanja dela, uključujući činjenje dela dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem na način propisan stavom 1. ovog člana.

4.2.11. Pravo na prilagođavanje, aranžiranje i drugu izmenu dela

Član 31

Autor ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani prilagođavanje, prevođenje, aranžiranje i druge izmene dela.

4.2.12. Pravo javnog saopštavanja dela koje se emituje

Član 32

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli da njegovo delo koje se emituje, odnosno reemituje istovremeno javno saopštava publici na javnim mestima kao što su vozila javnog saobraćaja, restorani, čekaonice i sl. putem tehničkih uređaja kao što su radio aparat ili televizor.

4.2.13. Pravo javnog saopštavanja dela sa nosača zvuka ili slike

Član 33

Autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli da njegovo delo koje je zabeleženo na nosaču zvuka,

odnosno nosaču slike (kompakt disk, audio kaset, video kaset, filmska traka, optički disk, dijapozitiv) javno saopštava uz pomoć tehničkih uređaja za reprodukovanje zvuka, odnosno slike.

4.3. Prava autora prema vlasniku primerka autorskog dela

4.3.1. Pravo na pristup primerku dela

Član 34

Autor ima pravo da od vlasnika primerka njegovog dela traži da mu omogući pristup tom primerku, ako je to neophodno radi umnožavanja dela, i ako se time bitno ne ugrožavaju opravdani interesi vlasnika, odnosno lica koje drži taj primerak dela.

Vlasnik dela, odnosno lice koje drži primerak dela iz stava 1. ovog člana nije dužno da autoru preda primerak dela.

4.3.2. Pravo sleđenja

Član 35

Ako je original dela likovne umetnosti posle prve prodaje od strane autora ponovo prodat, autor ima pravo da bude obavešten o prodaji i novom vlasniku, kao i da potražuje naknadu u obimu koji je propisan ovim članom.

Kao originali dela likovne umetnosti iz stava 1. ovog člana smatraju se dela grafičke ili plastične umetnosti kao što su slike, crteži, kolaži, umetničke slike, gravure, grafike, litografije, skulpture, tapiserije, umetnička dela izrađena u keramici ili staklu, fotografije, pod uslovom da ih je stvorio autor svojeručno ili se radi o primercima koji se smatraju izvornim umetničkim delima shodno odredbi stava 3. ovog člana.

Originalom dela likovne umetnosti iz stava 1. ovog člana smatraju se i umnoženi primerci tog dela (reprodukcije), ako ih je u ograničenom broju izradio sam autor ili lice koje je on ovlastio. Takvi primerci moraju da budu na uobičajeni način numerisani i potpisani ili na drugi način obeleženi od strane autora.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se na sve radnje preprodaje u koje su uključeni kao prodavci, kupci ili posrednici lica koja se profesionalno bave trgovinom umetničkim delima kao što su prodajni saloni, umetničke galerije, aukcijske kuće i sl.

Za obaveze iz stava 1. ovog člana solidarno odgovaraju prodavac, kupac i posrednik.

Naknada na osnovu prava sleđenja plaća se u procentu od prodajne cene originala bez poreza.

Naknada iz stava 6. ovog člana iznosi:

- 1) 4% od prodajne cene ostvarene u iznosu od 100.000 - 5.000.000 dinara;
- 2) 3% od prodajne cene ostvarene u iznosu od 5.000.001 - 20.000.000 dinara;
- 3) 1% od prodajne cene ostvarene u iznosu od 20.000.001 - 35.000.000 dinara;
- 4) 0,5% od prodajne cene ostvarene u iznosu od 35.000.001 - 50.000.000 dinara;
- 5) 0,25% od prodajne cene ostvarene u iznosu koji prelazi 50.000.001 dinara.

Nezavisno od prodajne cene originala, naknada na osnovu prava sleđenja ne sme da iznosi više od 1.300.000 dinara.

Lica navedena u stavu 5. ovog člana dužna su da u roku od 30 dana od dana kada je prodaja izvršena, obaveste autora o iznosu prodajne cene, imenu, odnosno nazivu i adresi prodavca, kupca i posrednika. Obaveza plaćanja naknade iz ovog člana dospeva u roku od 30 dana od dana kada je prodaja izvršena.

Član 36

Autor se ne može odreći prava sleđenja niti može njime raspolagati. Posle smrti autora pravo sleđenja prelazi na njegove naslednike.

Pravo sleđenja ne može biti predmet prinudnog izvršenja.

Autor ima pravo da, u roku od tri godine od preprodaje originala dela likovne umetnosti, zahteva od lica navedenih u članu 35. stav 5. ovog zakona, bilo koju informaciju koja mu je potrebna za obezbeđenje naplate naknade koja mu pripada od te preprodaje.

4.3.3. Pravo zabrane izlaganja originalnog primerka dela likovne umetnosti

Član 37

Vlasnik originalnog primerka dela slikarstva, skulpture i fotografije ima pravo da taj primerak izlaže, bez obzira na to da li je delo objavljeno, osim ako je autor, prilikom otuđenja tog originalnog primerka, to izričito i u pisanoj formi zabranio.

Autor ne može zabraniti izlaganje originalnog primerka dela koji pripada muzeju, galeriji ili drugoj sličnoj javnoj instituciji.

4.3.4. Preče pravo autora na preradu primerka dela arhitekture

Član 38

Ako vlasnik građevine kao materijalizovanog primerka dela arhitekture ima nameru da vrši određene izmene na građevini obavezan je da preradu dela prvo ponudi autoru ako je dostupan. Autor je dužan da se o ponudi vlasnika građevine izjasni u roku od 30 dana od dana prijema ponude.

Autor arhitektonskog dela ne može da se protivi izmenama svog dela ako je potreba za izmenama dela proizašla iz okolnosti, kao što su sigurnosni ili tehnički razlozi.

Ako se izmene na građevini vrše prema delu prerade koje nije sačinio autor, moraju se poštovati moralna prava autora.

4.4. Pravo autora na posebnu naknadu

Član 39

Kada se autorsko delo umnožava bez dozvole autora, shodno odredbama člana 46. st. 1. i 2. ovog zakona, autori dela za koja se, s obzirom na njihovu prirodu, može očekivati da će biti umnožavana fotokopiranjem ili snimanjem na nosače zvuka, slike ili teksta za lične nekomercijalne potrebe fizičkih lica (književna, muzička, filmska dela i dr.) imaju pravo na posebnu naknadu od uvoza, odnosno prodaje tehničkih uređaja i praznih nosača zvuka, slike i teksta za koje se opravdano može pretpostaviti da će biti korišćeni za takvo umnožavanje.

Naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju proizvođači uređaja za tonsko i vizuelno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje ili drugih uređaja sa sličnom tehnikom umnožavanja, proizvođači praznih nosača zvuka, slike i teksta, i solidarno sa njima uvoznici uređaja za tonsko i vizuelno snimanje, uređaja za fotokopiranje ili drugih uređaja sa sličnom tehnikom umnožavanja i praznih nosača zvuka, slike i teksta, osim ako se radi o uvozu malih količina namenjenih za privatno i nekomercijalno korišćenje, kao deo ličnog prtljaga.

Ako se uređaji i predmeti iz stava 1. ovog člana ne proizvode u Republici Srbiji, naknadu plaća uvoznik.

Obaveza plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana nastaje:

- 1) pri prvoj prodaji u Republici Srbiji ili uvozu u Republiku Srbiju, novih uređaja za tonsko i vizuelno snimanje;
- 2) pri prvoj prodaji u Republici Srbiji ili uvozu u Republiku Srbiju, praznih nosača zvuka, slike i teksta;
- 3) pri prvoj prodaji u Republici Srbiji ili uvozu u Republiku Srbiju, novih uređaja za fotokopiranje ili drugih uređaja sa sličnom tehnikom umnožavanja.

U slučaju umnožavanja autorskih dela fotokopiranjem ili sličnom tehnikom, pored prava na naknadu iz stava 1. ovog člana autor ima pravo i na naknadu od pravnog ili fizičkog lica koje pruža usluge fotokopiranja uz naknadu.

Lica iz stava 2. ovog člana ne plaćaju naknadu za:

- 1) tehničke uređaje i prazne nosače zvuka, slike i teksta ako su oni namenjeni izvozu;
- 2) tehničke uređaje koji se uobičajeno ne koriste za umnožavanje autorskih dela za lične, nekomercijalne potrebe (na primer, studijska oprema i uređaji, diktafoni i sl.);
- 3) prazne nosače zvuka, slike i teksta primenljive isključivo uz tehničke uređaje iz stava 6. tačka 2. ovog člana;
- 4) (*brisana*)
- 5) računare, računarsku opremu, komponente i računarske memorije, izuzev ako neki od tih uređaja nije izričito naveden u listi iz stava 12. ovog člana.

Obveznik plaćanja posebne naknade koji je platio posebnu naknadu za uređaje i predmete sa liste iz stava 12. ovog člana, koji su kasnije otpremljeni sa teritorije Republike Srbije, ima pravo na vraćanje plaćene posebne naknade.

Lica iz st. 2. i 5. ovog člana dužna su, na zahtev organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, da dostave informacije o tipu i broju prodatih, odnosno uvezenih uređaja ili nosača zvuka, slike i teksta, kao i informacije o broju učinjenih fotokopija, kao osnov za izračunavanje naknade. Informacije dobijene na ovaj način, organizacija može koristiti samo za obračunavanje naknade i ne sme ih koristiti u druge svrhe.

Naknade iz st. 1. i 5. ovog člana su pravične naknade pri čijem određivanju se uzima u obzir verovatna šteta koja autoru nastaje kada se njegovo delo bez njegovog odobrenja umnožava za lične nekomercijalne potrebe, primena tehničkih mera zaštite kao i druge okolnosti koje mogu uticati na pravilno odmeravanje iznosa posebne naknade.

Autori mogu ostvariti svoje pravo na naknadu iz st. 1. i 5. ovog člana samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Autor se ne može odreći prava na posebnu naknadu iz st. 1. i 5. ovog člana. Pravo na posebnu naknadu ne može biti predmet odricanja, raspolaganja za života i prinudnog izvršenja.

Listu tehničkih uređaja i predmeta za koje postoji obaveza plaćanja posebne naknade prema uslovima iz st. 1-9. ovog člana utvrđuje Vlada (u daljem tekstu: uređaji i predmeti sa liste Vlade).

U slučaju sumnje da li se za neki uređaj ili predmet sa liste Vlade koji ima više funkcija plaća posebna naknada, postojanje obaveze plaćanja posebne naknade utvrđuje se na osnovu prevashodne namene uređaja ili predmeta.

4.5. Pravo autora na naknadu za davanje na posluđu

Član 40

U slučaju davanja na posluđu originala ili umnoženih primeraka autorskih dela, od strane javnih biblioteka, odnosno drugih institucija namenjenih javnosti kojima je to delatnost, autor ima pravo na pravičnu naknadu.

Davanje na poslugu, u smislu ovog zakona, je davanje originala ili umnoženih primeraka dela na korišćenje od strane institucija namenjenih javnosti, u vremenski ograničenom periodu, bez ostvarivanja neposredne ili posredne imovinske koristi.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se prilikom davanja na poslugu:

- 1) originala ili umnoženih primeraka bibliotečkog materijala u nacionalnim bibliotekama, bibliotekama javnih obrazovnih institucija i javnim specijalizovanim bibliotekama;
- 2) originala ili umnoženih primeraka dela primenjenih umetnosti, odnosno industrijskog dizajna;
- 3) građevina;
- 4) originala ili umnoženih primeraka dela koja međusobno pozajmljuju institucije iz stava 1. ovog člana.

Pravo iz stava 1. ovog člana može se ostvariti samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

5. Ograničenja autorskog prava

5.1. Zajednička odredba

Član 41

U slučajevima iskorišćavanja autorskog dela na osnovu odredaba ovog zakona o ograničenju autorskog prava, moraju se navesti ime autora dela i izvor iz koga je delo preuzeto (izdavač dela, godina i mesto izdanja, časopis, novina, televizijska ili radio stanica gde je delo, odnosno odlomak dela izvorno objavljen ili neposredno preuzet i sl.).

U svakom konkretnom slučaju, obim ograničenja isključivih prava ne sme biti u suprotnosti sa normalnim iskorišćavanjem dela niti sme nerazumno vredati legitimne interese autora, odnosno nosioca prava.

5.2. Suspenzija isključivih prava i prava na naknadu

Član 42

Bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade objavljeno autorsko delo može se umnožavati i javno saopštavati radi sprovođenja postupka pred sudskim ili drugim državnim organima ili u svrhu obezbeđenja javne sigurnosti.

Član 43

Dozvoljeno je, u okviru izveštavanja javnosti putem štampe, radija, televizije i drugih medija o tekućim događajima, u obimu koji odgovara svrsi i načinu izveštavanja o tekućem događaju, bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade:

- 1) umnožavanje primeraka objavljenih dela koja se pojavljuju kao sastavni deo tekućeg događaja o kome se javnost izveštava;
- 2) pripremanje i umnožavanje kratkih izvoda ili sažetaka iz novinskih i drugih sličnih članaka u pregledima štampe;
- 3) umnožavanje političkih, verskih i drugih govora održanih na javnim skupovima, u državnim organima, verskim ustanovama ili prilikom državnih ili verskih svečanosti;
- 4) slobodno korišćenje dnevnih informacija i vesti koje imaju prirodu novinskog izveštaja.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje na sve oblike javnog saopštavanja pomenutih dela.

Član 44

Dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade za nekomercijalne svrhe nastave:

- 1) javno izvođenje ili predstavljanje objavljenih dela u obliku neposrednog poučavanja na nastavi;
- 2) javno izvođenje ili predstavljanje objavljenih dela na školskim priredbama, pod uslovom da interpretatori ne prime naknadu za svoje izvođenje i da se ne naplaćuju ulaznice;
- 3) javno saopštavanje emitovanih školskih emisija putem tehničkih uređaja unutar obrazovne ustanove.

Član 45

Dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade umnožavanje dela od strane javnih biblioteka, obrazovnih ustanova, muzeja i arhiva, samo za sopstvene arhivske potrebe, ako se delo umnožava iz sopstvenog primerka i ako takvim umnožavanjem ove institucije nemaju nameru da ostvare neposrednu ili posrednu imovinsku korist.

Član 46

Dozvoljeno je fizičkom licu da bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade umnožava primerke objavljenog dela za lične nekomercijalne potrebe, čime nije isključena primena člana 208. stav 1. tač. 4. i 5. ovog zakona.

Umnoženi primerci dela iz stava 1. ovog člana ne smeju se stavljati u promet niti koristiti za bilo koji drugi oblik javnog saopštavanja dela.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na:

- 1) snimanje izvođenja, predstavljanja i prikazivanja dela;
- 2) trodimenzionalnu realizaciju planova za dela likovne umetnosti;
- 3) građevinsku realizaciju dela arhitekture;
- 4) pravljenje nove građevine po uzoru na postojeću građevinu koja je autorsko delo;
- 5) računarske programe i elektronske baze podataka;
- 6) umnožavanje pisanih dela u obimu cele knjige, osim ako su primerci te knjige rasprodati najmanje dve godine;
- 7) umnožavanje notnih zapisa muzike, osim ručnim prepisivanjem.

Obeštećenje zbog korišćenja dela na način predviđen st. 1. i 2. ovog člana, autori imaju na osnovu odredaba člana 39. ovog zakona.

Član 47

Ako je autorsko delo računarski program i ako ugovorom nije nešto drugo predviđeno, dozvoljeno je licu koje je na zakonit način pribavilo primerak računarskog programa da bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade:

- 1) trajno ili privremeno umnoži računarski program ili pojedine njegove delove, bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, onda kada je to neophodno za korišćenje računarskog programa u skladu sa njegovom namenom;

- 2) otklanja greške u računarskom programu imajući u vidu njegovu namenu;
- 3) učitava, prikazuje, pokreće, prenosi ili smešta računarski program u memoriju računara ako je to neophodno za umnožavanje računarskog programa iz tačke 1) ovog stava;
- 4) prevodi, prilagođava, aranžira i vrši druge izmene računarskog programa kao i umnoženih rezultata tih radnji.

Ugovorom se ne može zabraniti pravljenje rezervne kopije računarskog programa na trajnom telesnom nosaču ukoliko je to neophodno za njegovo korišćenje.

Lice koje ima pravo da koristi primerak računarskog programa ovlašćeno je da, bez dozvole nosioca prava, posmatra, ispituje ili testira rad računarskog programa sa ciljem da utvrdi ideje i principe na kojima počiva bilo koji od elemenata računarskog programa, pod uslovom da to čini dok preduzima radnje učitavanja, prikazivanja, pokretanja, prenosa ili smeštanje programa za koje je ovlašćen da ih čini.

Član 47a

Dozvoljeno je bez dozvole nosioca prava umnožavanje izvornog koda i prevod njegove forme ako je to neophodno radi pribavljanja podataka neophodnih za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa sa drugim programima, pod sledećim uslovima:

- 1) da radnje iz stava 1. ovog člana preduzima nosilac licence ili druga osoba koja ima pravo da koristi primerak programa ili lice koje je od strane tih lica ovlašćeno da preduzima te radnje;
- 2) da podaci koji su neophodni za postizanje interoperabilnosti nisu na drugi način bili dostupni licima iz tačke 1) ovog stava;
- 3) da su radnje iz stava 1. ovog člana ograničene na delove originalnog programa koji su neophodni za postizanje interoperabilnosti.

Podaci dobijeni primenom odredbe stava 1. ovog člana mogu da se koriste isključivo radi postizanja interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa.

Podaci dobijeni radnjama iz stava 1. ovog člana ne smeju se:

- 1) saopštavati drugima, osim ako je to neophodno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa;
- 2) koristiti za razvoj, proizvodnju ili reklamiranje računarskog programa koji je suštinski sličan u izrazu računarskom programu čija se dekompilacija vrši ili za bilo koju drugu radnju kojom se povređuje autorsko pravo na tom programu.

Odredbe ugovora koje su u suprotnosti sa odredbama ovog člana su ništave.

Član 48

Dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade privremeno umnožavanje autorskog dela, pod sledećim uslovima:

- 1) umnožavanje je prolazno ili slučajno;
- 2) umnožavanje čini sastavni i bitni deo tehnološkog procesa;
- 3) svrha umnožavanja je da omogući prenos podataka u računarskoj mreži između dva ili više lica preko posrednika, ili da omogući zakonito korišćenje autorskog dela i
- 4) umnožavanje nema zaseban ekonomski značaj.

Član 49

Dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade umnožavanje, kao i drugi oblici javnog saopštavanja kratkih odlomaka autorskog dela (pravo citiranja), odnosno pojedinačnih kratkih autorskih dela, pod sledećim uslovima:

- 1) da je delo objavljeno;
- 2) da se pomenuti delovi, odnosno kratka dela, bez izmena, integrišu u drugo delo ako je to neophodno radi ilustracije, potvrde ili reference, uz jasnu naznaku da je reč o citatu i u skladu sa dobrim običajima;
- 3) da se na pogodnom mestu navede ko je autor citiranog dela, koji je naslov citiranog dela, kada je i gde je citirano delo objavljeno, odnosno izdato, ukoliko su ti podaci poznati.

Član 50

Organizaciji za radiodifuziju koja ima dozvolu za emitovanje dela, dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade da snimi sopstvenim sredstvima to delo na nosač zvuka ili nosač slike, odnosno nosač zvuka i slike radi emitovanja u sopstvenoj emisiji.

Snimak dela iz stava 1. ovog člana mora biti izbrisan najdocnije u roku od 90 dana po emitovanju dela.

Snimak dela iz stava 1. ovog člana može biti sačuvan u zvaničnoj javnoj arhivi ako ima dokumentarnu vrednost.

Delo snimljeno u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana ne sme se ponovo emitovati bez dozvole autora.

Član 51

Dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade dvodimenzionalno umnožavanje, stavljanje u promet tako umnoženih primeraka, kao i drugi oblici javnog saopštavanja dela koja se trajno nalaze izložena na ulicama, trgovima i drugim otvorenim javnim mestima.

Član 52

Za potrebe izrade kataloga javnih izložbi ili javnih prodaja dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade odgovarajuće umnožavanje izloženih dela i stavljanje u promet tako umnoženih primeraka.

Član 53

U prodavnicama, na sajmovima i drugim mestima gde se demonstrira rad uređaja za snimanje, reprodukovanje i prenos zvuka i slike, dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade umnožavanje dela na nosač zvuka i slike, javno saopštavanje dela sa tog nosača, kao i javno saopštavanje dela koje se emituje, ali samo u meri u kojoj je to neophodno za demonstriranje rada uređaja.

Snimci koji se načine na osnovu odredbe stava 1. ovog člana moraju se bez odlaganja brisati.

Član 54

Za potrebe osoba sa invaliditetom, dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade, umnožavanje i stavljanje u promet autorskog dela, ako to delo ne postoji u traženom obliku, ako je njegova upotreba u direktnoj vezi sa invaliditetom tih osoba i u obimu koji zahteva određena vrsta invaliditeta i ako to umnožavanje i stavljanje u promet nije učinjeno radi ostvarivanja posredne ili neposredne imovinske koristi.

Član 54a

Dozvoljena je slobodna prerada objavljenog autorskog dela ako se radi o:

- 1) parodiji ili karikaturi, ako to ne stvara zabunu ili ne može dovesti do stvaranja zabune u pogledu izvora dela;
- 2) preradi dela za lične potrebe koja nije namenjena i nije dostupna javnosti;
- 3) preradi u vezi sa dozvoljenim korišćenjem dela, koja je prouzrokovana samom prirodom ili načinom tog korišćenja.

Član 54b

Ako je to neophodno radi pristupa sadržini baze podataka koja je autorsko delo i normalnog korišćenja sadržine takve baze podataka, zakoniti korisnik baze podataka ili njenog umnoženog primerka ima pravo da:

- 1) privremeno ili trajno umnožava bazu podataka ili njen umnoženi primerak, bilo kojim sredstvima i u bilo kojoj formi, u celini ili delimično;
- 2) vrši prevođenje, adaptaciju, uređivanje ili bilo koju drugu izmenu baze podataka ili njenog umnoženog primerka;
- 3) stavlja u promet bazu podataka ili njen umnoženi primerak;
- 4) javno saopštava, prikazuje ili koristi bazu podataka ili njen umnoženi primerak;
- 5) umnožava, stavlja u promet, javno saopštava, prikazuje ili koristi u javnosti rezultate postupaka koji se navode pod tačkom 2) ovog člana.

Ako je korisnik ovlašćen samo za korišćenje dela baze podataka, dozvoljeno mu je preduzimanje postupaka iz stava 1. ovog člana samo u pogledu tog dela baze podataka.

Odredbe ugovora koje su u suprotnosti sa odredbama ovog člana su ništave.

Član 54v

Objavljena dela koja predstavljaju nebitan sastojak u odnosu na glavno delo u koje su uključena ili u odnosu na stvar sa kojom se zajedno koriste, u slobodnoj su upotrebi pri iskorišćavanju takvog glavnog dela ili takve stvari.

5.3. Zakonska licenca

Član 55

Bez dozvole autora, a uz obavezu plaćanja autorske naknade, dozvoljeno je, u obliku zbirke namenjene nastavi, ispitu ili naučnom istraživanju, umnožavanje na papiru ili sličnom nosaču, putem fotokopiranja ili bilo kojeg oblika fotografske ili slične tehnike koja daje slične rezultate, odlomaka objavljenih autorskih dela, pojedinačnih kratkih objavljenih autorskih dela u oblasti nauke, književnosti i muzike ili pojedinačnih objavljenih autorskih dela fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, primenjene umetnosti, industrijskog i grafičkog dizajna i kartografije ako se radi o objavljenim delima više različitih autora, osim ako to autor izričito ne zabrani.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na notni zapis muzike.

Član 56

Bez dozvole autora, a uz obavezu plaćanja autorske naknade, dozvoljeno je u sredstvima javnog obaveštavanja umnožavanje, stavljanje u promet primeraka, kao i drugi oblici javnog saopštavanja članaka koji su objavljeni u drugim sredstvima javnog obaveštavanja, pod uslovom da se ti članci odnose na tekuća ekonomska, politička ili verska pitanja, a da autor to nije izričito zabranio.

Član 57

Bez dozvole autora, a uz obavezu plaćanja autorske naknade, dozvoljeno je trodimenzionalno umnožavanje dela koja su trajno izložena na ulicama, trgovima i drugim otvorenim javnim mestima, kao i stavljanje u promet tih primeraka, osim ako se:

- 1) primerak dela skulpture dobija otiskom iz originalnog kalupa iz kojeg je dobijen i primerak koji je trajno izložen na otvorenom javnom mestu ili iz kalupa koji je načinjen otiskivanjem sa primerka dela skulpture;
- 2) pravi nova građevina po uzoru na postojeću građevinu;
- 3) proizvod oblikuje prema delu primenjene umetnosti.

6. Prenos autorskog prava

6.1. Prenos nasleđivanjem

Član 58

Naslednici autora mogu vršiti ovlašćenja koja se tiču moralnih prava autora, osim prava na objavljivanje neobjavljenog dela ako je autor to zabranio i prava na izmenu dela.

Zaštitu moralnih prava autora koja se tiču paterniteta, integriteta dela i zabrane nedostojnog iskorišćavanja dela mogu, osim naslednika, vršiti i udruženja autora, kao i institucije iz oblasti kulture, nauke i umetnosti.

Član 59

Imovinska prava autora se nasleđuju.

6.2. Prenos na osnovu ugovora

6.2.1. Moralna prava autora

Član 60

Moralna prava autora ne mogu se prenositi ugovorom.

6.2.2. Imovinska prava autora

Član 61

Autor, odnosno njegov pravni sledbenik može ustupiti pojedina ili sva imovinska prava na svome delu drugom licu.

Član 62

Ustupanje imovinskih prava može biti isključivo ili neisključivo.

U slučaju isključivog ustupanja imovinskih prava, jedino je sticalac prava ovlašćen da na način propisan ugovorom iskorišćava autorsko delo, kao i da uz posebnu dozvolu autora, odnosno njegovog pravnog sledbenika ustupa drugima to pravo. Pravo koje sticalac prava ustupa drugima je neisključivo pravo, ako ugovorom nije drukčije određeno.

U slučaju neisključivog ustupanja imovinskih prava, sticalac prava nije ovlašćen da zabrani drugome da iskorišćava autorsko delo, niti je ovlašćen da ustupa drugome svoje pravo.

Ako u ugovoru nije naznačeno da se radi o isključivom ili neisključivom ustupanju smatra se da se radi o

neisključivom ustupanju imovinskih prava.

Član 63

Ustupanje imovinskih prava može biti predmetno, prostorno i vremenski ograničeno.

U slučaju predmetnog ograničenja sticalac prava je ovlašćen da vrši jednu ili više određenih radnji iskorišćavanja autorskog dela.

U slučaju prostornog ograničenja sticalac prava je ovlašćen da iskorišćava autorsko delo na određenoj teritoriji koja je uža od one na kojoj autorsko pravo postoji.

U slučaju vremenskog ograničenja sticalac prava je ovlašćen da iskorišćava autorsko delo u određenom vremenu koje je kraće od trajanja autorskog prava za to delo.

Član 64

Lice koje je ustupanjem steklo imovinsko pravo od autora ili njegovog naslednika može to svoje pravo u celini preneti na drugog uz dozvolu autora, odnosno autorovog naslednika.

Dozvola autora, odnosno autorovog naslednika nije potrebna u slučaju prenosa privrednog društva koje je nosilac imovinskog prava.

Član 65

Prenos svojine na originalnom primerku autorskog dela ne podrazumeva sticanje autorskih prava na delu.

Član 66

Ustupanje imovinskih prava za delo koje još nije stvoreno dozvoljeno je pod uslovom da se odrede vrsta budućeg dela i radnje iskorišćavanja dela.

Ustupanje imovinskih prava za sva buduća dela jednog autora, kao i za još nepoznate oblike iskorišćavanja dela je ništavo.

6.2.3. Autorski ugovor

Član 67

Autorskim ugovorom se autorska prava ustupaju ili u celini prenose.

Na autorski ugovor primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju obligacioni odnosi, ako odredbama ovog zakona nije drukčije određeno.

Autorski ugovori se zaključuju u pisanoj formi, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 68

U sumnji o sadržini i obimu prava koje se ustupa, odnosno prenosi autorskim ugovorom smatra se da je ustupljeno, odnosno preneseno manje prava.

Dozvola za objavljivanje dela, za beleženje dela na nosač zvuka ili slike i dozvola za emitovanje dela moraju biti izričito ugovorene, ako odredbama ovog zakona nije drukčije određeno.

Ustupanje, odnosno prenos određenog prava na iskorišćavanje dela ne podrazumeva i ustupanje, odnosno prenos prava na autorsku naknadu u slučajevima iskorišćavanja autorskog dela po osnovu zakonske licence.

Ustupanje, odnosno prenos određenog prava na iskorišćavanje dela podrazumeva i davanje dozvole za one

izmene na delu koje su tehnički neminovne ili uobičajene za taj način iskorišćavanja dela.

Član 69

Autorski ugovor sadrži: imena ugovornih strana, naslov, odnosno identifikaciju autorskog dela, prava koja su predmet ustupanja, odnosno prenosa, visinu, način i rokove plaćanja autorske naknade ako je ugovorena, kao i sadržinska, prostorna i vremenska ograničenja ako postoje.

Član 70

Ako se korišćenjem autorskog dela ostvari dobit koja je u očiglednoj nesrazmeri sa ugovorenom autorskom naknadom, autor, odnosno njegov naslednik ima pravo da traži izmenu autorskog ugovora radi otklanjanja te nesrazmere.

Ako autorska naknada nije ugovorena, a prihod ostvaren korišćenjem autorskog dela premašuje troškove njegovog korišćenja u meri koja omogućuje plaćanje autorske naknade, autor, odnosno njegov naslednik, ima pravo da traži izmenu autorskog ugovora radi ugovaranja naknade.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana zastareva u roku od dve godine od dana saznanja za postojanje nesrazmere, odnosno za prihod ostvaren korišćenjem autorskog dela, a najduže u roku od šest godina od kraja godine u kojoj je nesrazmera nastupila, odnosno u kojoj je prihod ostvaren.

Autor, odnosno njegov naslednik ne može se unapred odreći svog prava iz st. 1. i 2. ovog člana.

Radi ostvarivanja prava iz st. 1. i 2. ovog člana, korisnik autorskog dela je dužan da autoru, odnosno njegovom nasledniku pruži verodostojne podatke o ekonomskim efektima korišćenja autorskog dela u roku od mesec dana od dana upućivanja zahteva.

Član 71

Autor, odnosno njegov naslednik može uskratiti dozvolu koju je dao, odnosno povući ustupljeno imovinsko pravo ako sticalac dozvole, odnosno prava ne ostvaruje pravo koje je pribavio, ili ga ostvaruje u obimu manjem od ugovorenog, čime ugrožava interese autora, odnosno njegovog naslednika.

Autor, odnosno njegov naslednik ne može uskratiti dozvolu koju je dao, odnosno povući ustupljeno imovinsko pravo ako je neostvarivanje ili nedovoljno ostvarivanje prava od strane sticaoca nastalo zbog razloga za koje je odgovoran autor, odnosno njegov naslednik.

Autor, odnosno njegov naslednik ne može ostvarivati pravo iz stava 1. ovog člana pre isteka roka od dve godine od zaključenja autorskog ugovora, ili predaje primerka dela sticaocu prava ako je ta predaja usledila posle zaključenja ugovora.

Ako se radi o prilogu (članak, ilustracija i sl.) koji je namenjen za objavljivanje, odnosno izdavanje u novinama ili časopisu rok iz stava 3. ovog člana iznosi šest meseci.

Autor, odnosno njegov naslednik dužan je da pre nego što uskrati dozvolu, odnosno povuče pravo, obavesti o tome sticaoca dozvole, odnosno prava, i ostavi mu primeren rok da otpočne sa ostvarivanjem prava koje je pribavio, odnosno da vrši pravo u obimu koji je pribavio.

Autor, odnosno njegov naslednik ne može se unapred odreći svog prava iz stava 1. ovog člana.

Član 72

Autor može uskratiti dozvolu koju je dao, odnosno povući ustupljeno imovinsko pravo ako smatra da bi iskorišćavanje njegovog dela moglo da nanese štetu njegovom stvaralačkom ili ličnom ugledu, i to iz razloga koji su nastali posle zaključenja autorskog ugovora, a za koje ne odgovara sticalac prava.

Autor ima obavezu da sticaocu prava naknadi nastalu stvarnu štetu.

Izjava o uskraćenju dozvole, odnosno prava iz stava 1. ovog člana proizvodi dejstvo od dana kad autor položi obezbeđenje za naknadu štete iz stava 2. ovog člana.

Sticalac prava dužan je da na zahtev autora, u roku od 90 dana od prijema izjave o uskraćenju dozvole, odnosno prava iz stava 1. ovog člana, saopšti autoru iznos troškova koje je imao u vezi sa pripremom za iskorišćavanje autorskog dela do dana prijema obaveštenja o uskraćenju dozvole, odnosno prava. Ako sticalac prava ne izvrši svoju obavezu iz ovog stava, izjava o uskraćenju dozvole, odnosno prava proizvodi dejstvo istekom roka iz ovog stava.

Autor se ne može unapred odreći svog prava iz stava 1. ovog člana.

6.2.3.1. Izdavački ugovor

Član 73

Izdavačkim ugovorom autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava ustupa, odnosno prenosi na izdavača pravo na umnožavanje autorskog dela štampanjem, i na stavljanje u promet tako umnoženih primeraka dela, a izdavač se obavezuje da delo umnoži i stavi primerke u promet, kao i da za to plati naknadu, ako je ugovorena, autoru, odnosno drugom nosiocu autorskog prava.

Ako autorsko delo iz stava 1. ovog člana nije objavljeno, autorskim ugovorom izdavaču se daje dozvola za objavljivanje dela.

Izdavačkim ugovorom autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava može izdavaču ustupiti, odnosno preneti pravo na prevođenje svog dela, kao i ovlašćenje na umnožavanje i stavljanje u promet prevedenog dela.

Član 74

Izdavački ugovor čiji je predmet izdavanje članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi ne mora biti zaključen u pisanoj formi.

Član 75

Ustupanje prava na osnovu izdavačkog ugovora je isključivo, ako nije drukčije ugovoreno.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na izdavanje članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi.

Član 76

Izdavački ugovor, pored elemenata iz člana 73. ovog zakona, sadrži i sledeće:

- 1) rok u kome je autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava dužan da izdavaču preda uredan rukopis ili drugi originalni primerak dela, kako bi izdavaču omogućio umnožavanje dela. Ako nije drukčije ugovoreno, taj rok iznosi godinu dana od dana zaključenja ugovora;
- 2) rok u kome je izdavač dužan da otpočne sa puštanjem primeraka dela u promet. Ako nije drukčije ugovoreno taj rok iznosi godinu dana od dana prijema urednog rukopisa ili drugog originalnog primerka dela;
- 3) broj izdanja koji je izdavač ovlašćen da izda. Ako nije drukčije ugovoreno izdavač ima pravo samo na jedno izdanje dela;
- 4) visinu tiraža jednog izdanja. Ako visina tiraža nije ugovorena, a iz poslovnih običaja ili drugih okolnosti očigledno ne proizilazi drukčije, tiraž iznosi 500 primeraka;
- 5) rok u kome izdavač, po iscrpljenju tiraža prethodnog izdanja, mora otpočeti sa puštanjem u promet primeraka narednog izdanja, ako je ono ugovoreno. Ako nije drukčije ugovoreno taj rok iznosi godinu dana od

dana kad je autor to zahtevao;

6) izgled i tehničku opremu primeraka dela.

U slučaju povrede ugovorne obaveze iz stava 1. tač. 1, 2. i 5. ovog člana, druga ugovorna strana ima pravo na raskid ugovora i na naknadu štete zbog neizvršenja ugovora.

Član 77

Obaveza je izdavača:

1) da se stara o prometu primeraka dela, i da o tome povremeno obaveštava autora, odnosno drugog nosioca autorskog prava, na njegov zahtev;

2) da autoru, odnosno drugom nosiocu autorskog prava, na njegov zahtev, u odgovarajućoj fazi tehničkog procesa umnožavanja dela omogući korekturu;

3) da prilikom pripreme svakog narednog izdanja dela omogući autoru da unese odgovarajuće izmene, pod uslovom da to ne menja karakter dela i da, imajući u vidu celinu izdavačkog ugovora, ne predstavlja nesrazmerno veliku obavezu za izdavača.

Član 78

Rukopis ili drugi originalni primerak autorskog dela koji je predat izdavaču ne postaje svojina izdavača, osim članaka, crteža i drugih priloga u novinama i periodičnoj štampi, ili ako je ugovorom drukčije određeno.

Član 79

Ako jedini postojeći primerak autorskog dela propadne usled više sile posle njegove predaje izdavaču radi izdavanja, autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava ima pravo na pravičnu naknadu koja bi mu pripala da je delo bilo objavljeno.

Član 80

Izdavač koji je pribavio pravo da izda delo u formi knjige ima tokom perioda od tri godine od dana zaključenja izdavačkog ugovora preče pravo pribavljanja prava na umnožavanje dela i stavljanje u promet primerka tog dela u formi elektronskog zapisa.

Preče pravo iz stava 1. ovog člana prestaje ako izdavač u roku od 30 dana od dana učinjene ponude u pisanoj formi ne prihvati ponudu autora, odnosno drugog nosioca autorskog prava.

Član 81

Ako izdavač namerava da neprodane primerke dela proda kao staru hartiju, dužan je da prethodno ponudi autoru, odnosno njegovom nasledniku ako je dostupan da te primerke otkupi, po ceni za staru hartiju.

6.2.3.2. Ugovor o predstavljanju i ugovor o izvođenju

Član 82

Ugovorom o predstavljanju, odnosno ugovorom o izvođenju autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava ustupa korisniku pravo na predstavljanje ili pravo na izvođenje autorskog dela, a korisnik se obavezuje da to delo predstavi, odnosno izvede u određenom roku, na način i pod uslovima koji su određeni ugovorom.

Član 83

Ako autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava ne preda korisniku delo (rukopis, partituru i sl.) u

ugovorenom roku ili korisnik delo ne predstavi, odnosno ne izvede u ugovorenom roku, autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava ili korisnik dela može zahtevati raskid ugovora o predstavljanju, odnosno ugovora o izvođenju i tražiti naknadu štete.

Član 84

Rukopis, partitura ili drugi original dela koje je predmet ugovora o predstavljanju, odnosno ugovora o izvođenju ostaje svojina autora, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Član 85

Korisnik je dužan da autoru, odnosno drugom nosiocu autorskog prava omogući uvid u predstavljanje, odnosno izvođenje dela, kao i da mu dostavi program i da ga povremeno obaveštava o prihodima od predstavljanja, odnosno izvođenja dela.

6.2.3.3. Ugovor o preradi autorskog dela

Član 86

Ugovorom o preradi autorskog dela autor, odnosno njegov naslednik daje drugom licu dozvolu za preradu dela radi scenskog prikazivanja, odnosno izvođenja, radi snimanja filmskog dela ili za druge potrebe.

Član 87

Ako ugovorom o preradi autorskog dela radi snimanja filmskog dela nije drukčije određeno, autor, odnosno njegov naslednik njime ustupa sledeća isključiva prava:

- 1) na preradu dela za stvaranje filmskog dela;
- 2) na umnožavanje primeraka tako stvorenog filmskog dela i njihovo stavljanje u promet;
- 3) na prikazivanje filmskog dela;
- 4) na emitovanje filmskog dela;
- 5) na titlovanje i sinhronizaciju filmskog dela na drugim jezicima.

Ugovor iz stava 1. ovog člana ovlašćuje sticaoca prava na samo jednu preradu i jedno snimanje, ako nije drukčije ugovoreno.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na ugovor o preradi autorskog dela radi snimanja televizijskog dela.

6.2.3.4. Ugovor o filmskom delu

Član 88

Ugovorom o filmskom delu se jedno ili više lica obavezuju proizvođaču filmskog dela da stvaralački sarađuju na izradi filmskog dela i ustupaju mu svoja imovinska prava na to delo.

Član 89

Pisac scenarija i kompozitor filmske muzike, kao koautori filmskog dela u smislu člana 11. ovog zakona zadržavaju pravo da svoje delo samostalno iskorišćavaju, odvojeno od filmskog dela, osim ako je u ugovoru o filmskom delu predviđeno drukčije.

Član 90

Filmsko delo se smatra završenim kada je postignut dogovor o konačnoj verziji između koautora i proizvođača filmskog dela.

Član 91

Ako proizvođač filmskog dela namerava da filmsko delo iskorišćava u verziji koja se razlikuje od one iz člana 90. ovog zakona, mora pribaviti saglasnost većine koautora filmskog dela, među kojima je glavni režiser.

Član 92

U ugovoru o filmskom delu odredbama o autorskoj naknadi, ako je ugovorena, određuje se koji iznos autorske naknade odgovara kom obliku i obimu iskorišćavanja filmskog dela.

Ugovorena naknada za snimanje filmskog dela ne obuhvata naknadu za druge oblike iskorišćavanja filmskog dela.

Proizvođač filmskog dela je dužan da završeno filmsko delo koristi.

Proizvođač filmskog dela je obavezan da koautore filmskog dela, kao i autore pojedinih doprinosa filmskom delu obaveštava o ostvarenim prihodima, kao i da im omogući uvid u poslovne knjige.

Član 93

Koautori filmskog dela imaju pravo na raskid ugovora, kao i pravo da zadrže ugovorenu naknadu ako proizvođač filmskog dela ne završi filmsko delo u roku od tri godine od dana zaključenja ugovora o filmskom delu, ako nije drukčije ugovoreno.

Osim prava iz stava 1. ovog člana koautori filmskog dela imaju pravo na naknadu štete ako proizvođač filmskog dela ne otpočne sa iskorišćavanjem filmskog dela u roku od jedne godine od dana završetka filmskog dela, ako ugovorom nije predviđen drugi rok.

Član 94

Ako koautor filmskog dela ili autor pojedinih doprinosa filmskom delu odbije da sarađuje na izradi filmskog dela ili ako usled više sile nije u mogućnosti da nastavi saradnju, ne može se protiviti da se rezultat njegovog stvaralačkog rada upotrebi za dovršenje filmskog dela.

Koautor filmskog dela, odnosno autor pojedinih doprinosa filmskom delu iz stava 1. ovog člana ima odgovarajuća autorska prava na dati doprinos filmskom delu.

6.2.3.5. Ugovor o narudžbini autorskog dela

Član 95

Ugovorom o narudžbini autorskog dela autor se obavezuje da za naručioca izradi autorsko delo i preda mu primerak istog.

Naručilac ima pravo da objavi delo i da stavi u promet primerak dela koji mu je autor predao, a autor zadržava ostala autorska prava, ako ugovorom o narudžbini nije drukčije određeno.

Ako je na osnovu ugovora o narudžbini autorskog dela izrađen računarski program, naručilac stiče sva prava iskorišćavanja računarskog programa, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Član 96

Naručilac autorskog dela ima pravo da usmerava i kontroliše postupak stvaranja dela, ali ne i da time suštinski ograničava slobodu umetničkog, stručnog ili naučnog izražavanja autora.

Član 97

Autorsko delo nastalo spajanjem priloga većeg broja autora u jednu celinu (enciklopedija, antologija, računarski program, baza podataka i sl.), smatra se kolektivnim autorskim delom.

Autori priloga u kolektivnom autorskom delu na isključiv način ustupaju sva svoja imovinska prava licu koje je organizator izrade kolektivnog dela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Lice koje je organizator izrade kolektivnog autorskog dela ima pravo da objavi i da iskorišćava delo pod svojim imenom, s tim da na svakom primerku dela mora biti navedena lista autora čije autorske priloge kolektivno delo sadrži.

7. Autorsko delo stvoreno u radnom odnosu

Član 98

Ako je autor stvorio delo tokom trajanja radnog odnosa izvršavajući svoje radne obaveze, poslodavac je ovlašćen da to delo objavi i nosilac je isključivih imovinskih prava na njegovo iskorišćavanje u okviru svoje privredne delatnosti u roku od pet godina od završetka dela, ako opštim aktom ili ugovorom o radu nije drukčije određeno. Autor ima pravo na posebnu naknadu zavisno od efekata iskorišćavanja dela.

Autor dela stvorenog u radnom odnosu zadržava na tom delu sva autorska prava osim prava iz stava 1. ovog člana.

Posle isteka roka iz stava 1. ovog člana isključiva imovinska prava na delu stiže autor.

Ako je autorsko delo računarski program ili baza podataka trajni nosilac svih isključivih imovinskih prava na delu je poslodavac, ako ugovorom nije drugačije određeno. Autor ima pravo na posebnu naknadu ako je to predviđeno ugovorom.

Član 99

Kriterijumi za utvrđivanje visine i način plaćanja naknade iz člana 98. stav 1. ovog zakona određuju se opštim aktom ili ugovorom o radu.

Član 100

Prilikom izdavanja sabranih dela autor ima pravo da i pre isteka roka iz člana 98. stav 1. ovog zakona objavi svoje delo stvoreno u radnom odnosu.

Za objavljivanje dela iz stava 1. ovog člana nije potrebna dozvola poslodavca.

Član 101

Prilikom korišćenja dela stvorenog u radnom odnosu poslodavac je dužan da navede ime, pseudonim ili znak autora.

8. Trajanje autorskog prava

Član 102

Imovinska prava autora traju za života autora i 70 godina posle njegove smrti.

Moralna prava autora traju i po prestanku trajanja imovinskih prava autora.

Član 102a

Rok iz člana 102. stav 1. ovog zakona, u slučaju imovinskih prava na muzičkim delima sa rečima, računa se od smrti poslednjeg preživelog autora kompozicije ili autora teksta, bez obzira da li su ta lica označena kao koautori, pod uslovom da su tekst i kompozicija bili stvoreni za predmetno muzičko delo sa rečima.

Član 103

Imovinska prava koautora prestaju po isteku 70 godina od smrti koautora koji je poslednji umro.

Imovinska prava na delu čiji se autor ne zna (anonimno delo ili delo pod pseudonimom) prestaju po isteku 70 godina od dana objavljivanja dela. Ako autor otkrije svoj identitet pre navedenog roka, imovinsko pravo traje kao da je identitet autora poznat od dana objavljivanja dela.

Autorsko pravo na kolektivnim delima traje 70 godina od dana zakonitog objavljivanja dela.

Član 104

Ako se početak roka trajanja autorskog prava računa od objavljivanja dela, a delo je objavljivano u nastavcima, za svaki nastavak teče zaseban rok zaštite.

Za filmsko delo rok trajanja autorskog prava ističe 70 godina od smrti režisera, scenariste, autora dijaloga ili kompozitora muzike posebno komponovane za film, zavisno od toga ko od njih poslednji umre.

Član 105

Za dela za koja se rok zaštite ne računa od smrti autora ili koautora, a koja nisu zakonito objavljena tokom 70 godina od njihovog nastanka, zaštita prestaje istekom tog roka.

Član 106

Rokovi za potrebe utvrđivanja datuma prestanka imovinskih prava autora računaju se od 1. januara godine koja neposredno sledi za godinom u kojoj se desio događaj koji je relevantan za početak roka.

Član 107

Po isteku roka trajanja imovinskih prava autora o zaštiti moralnih prava autora staraju se udruženja autora i institucije iz oblasti kulture, nauke i umetnosti.

Pored subjekata iz stava 1. ovog člana, svako lice ima pravo da štiti paternitet i integritet dela, kao i da se suprotstavi svakom obliku nedostojnog iskorišćavanja autorskog dela.

9. Strana lica na koja se zakon primenjuje

Član 108

Autorsko delo stranog autora zaštićeno je u Republici Srbiji pod uslovom:

- 1) da je autor lice koje ima autorska prava na osnovu međunarodnog ugovora koji je ratifikovala Republika Srbija;
- 2) da postoji uzajamnost između Republike Srbije i zemlje kojoj autor pripada.

Postojanje uzajamnosti iz stava 1. tačka 2. ovog člana dokazuje lice koje se na uzajamnost poziva.

Član 109

Pravo sleđenja iz člana 35. ovog zakona priznaje se stranom državljaninu isključivo na osnovu uzajamnosti.

Član 110

Moralna prava autora priznaju se stranom državljaninu bez obzira na to da li su ispunjeni uslovi iz člana 108. stav 1. ovog zakona.

III SRODNA PRAVA

1. Pravo interpretatora

1.1. Ustanovljenje prava

Član 111

Za svoju interpretaciju autorskog dela, interpretator ima moralna prava i imovinska prava u skladu sa ovim zakonom.

1.2. Interpretacija

Član 112

Interpretacija, u smislu ovog zakona, jeste duhovno dobro koje nastaje ličnim angažovanjem interpretatora prilikom zvučnog, odnosno vizuelnog ili zvučno-vizuelnog saopštavanja autorskog dela.

Delo koje je predmet interpretacije ne mora biti zaštićeno autorsko delo.

1.3. Interpretator

Član 113

Interpretator, u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje se lično angažuje na interpretaciji dela (muzičar, glumac, igrač, pantomimičar, pevač, dirigent).

Lica koja pružaju samo tehnički doprinos interpretaciji dela nisu interpretatori.

Odnosi između dva ili više interpretatora koji učestvuju u interpretaciji jednog dela uređuju se shodnom primenom odredaba ovog zakona koje se odnose na koautore.

1.4. Sadržina prava

1.4.1. Moralna prava interpretatora

Član 114

Interpretator ima isključivo pravo:

- 1) da bude priznat kao takav;
- 2) da njegovo ime bude naznačeno na svakom primerku snimka, na programu ili na drugi prikladan način prilikom svakog iskorišćavanja njegove interpretacije, izuzev ako je to, s obzirom na konkretni oblik iskorišćavanja, tehnički nemoguće ili necelishodno;
- 3) da se suprotstavi izmeni svoje interpretacije, odnosno svakom iskorišćavanju svoje interpretacije u izmenjenoj formi, ako se time ugrožava njegov stvaralački ili stručni renome;
- 4) da se suprotstavi stavljanju u promet snimka svoje interpretacije, ako snimak sadrži tehničke nedostatke koji ugrožavaju integritet interpretacije, a time i renome interpretatora;

5) da se suprotstavlja iskorišćavanju svoje interpretacije na način koji ugrožava ili može ugroziti njegovu čast ili ugled.

Ako interpretaciju vrši ansambl interpretatora, pravo iz stava 1. tačka 2. ovog člana imaju ansambl kao celina i solisti.

Član 115

Ako više interpretatora učestvuje u interpretaciji jednog dela, ostvarivanje moralnih prava ne može biti na štetu interesa drugih.

1.4.2. Imovinska prava interpretatora

Član 116

Interpretator ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli:

- 1) beleženje (snimanje) svoje nesnimljene interpretacije i umnožavanje takvih snimaka interpretacije, u bilo kom obliku i na bilo koji način u smislu člana 20. stav 1. ovog zakona;
- 2) stavljanje u promet snimaka svoje interpretacije;
- 3) davanje u zakup snimaka svoje interpretacije;
- 4) emitovanje i javno saopštavanje svoje nesnimljene interpretacije, osim u slučaju kada se radi o već emitovanoj interpretaciji;
- 5) interaktivno činjenje dostupnim snimka interpretacije javnosti žičnim ili bežičnim putem, u smislu člana 30. ovog zakona.

Interpretator nema isključivo pravo na emitovanje svoje interpretacije koja je snimljena i izdata na nosaču zvuka, kao ni interpretacije koja je sa dozvolom interpretatora snimljena na nosaču zvuka i slike.

Ako interpretator ustupi proizvođaču fonograma, odnosno videograma svoje pravo iz stava 1. tač. 2), 3) i 5) ovog člana, on zadržava pravo na pravičnu naknadu od davanja u zakup primeraka snimka interpretacije, stavljanja u promet snimaka svoje interpretacije i interaktivnog činjenja dostupnim interpretacije javnosti žičnim ili bežičnim putem. Interpretator se ne može odreći navedenih prava na pravičnu naknadu.

Ako ugovorom između interpretatora i proizvođača filmskog dela nije predviđeno drukčije, smatra se da je interpretator takvim ugovorom ustupio proizvođaču svoje pravo na davanje u zakup snimaka svoje interpretacije.

Pravo iz stava 1. tačka 5) ovog člana se ne iscrpljuje bilo kojom radnjom javnog saopštavanja interpretacije, niti činjenjem interpretacije dostupnom javnosti žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. stav 1. ovog zakona.

Član 117

Interpretator ima pravo na naknadu za:

- 1) emitovanje i reemitovanje njegove interpretacije sa snimka izdatog na nosaču zvuka;
- 1a) emitovanje i reemitovanje njegove interpretacije sa snimka izdatog na nosaču zvuka i slike;
- 2) javno saopštavanje njegove interpretacije koja se emituje sa snimka izdatog na nosaču zvuka;
- 2a) javno saopštavanje njegove interpretacije koja se emituje sa snimka izdatog na nosaču zvuka i slike;

- 3) javno saopštavanje njegove interpretacije sa snimka izdatog na nosaču zvuka;
- 4) javno saopštavanje njegove interpretacije sa snimka izdatog na nosaču zvuka i slike.

Pod interpretacijom sa izdatog snimka smatra se interpretacija koja ispunjava uslove iz člana 7. stav 3. ovog zakona, kao i svaka interpretacija koja je dostupna javnosti žičnim ili bežičnim putem na način koji omogućuje pojedincu individualni pristup sa mesta i u vreme koje on odabere.

Prava na naknade iz stava 1. ovog člana interpretatori se ne mogu odreći, a mogu ih ostvariti samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava. Način naplate naknade iz stava 1. tač. 1), 2) i 3) ovog člana određen je članom 127. ovog zakona.

1.5. Prenos prava

Član 118

Interpretator može svoja imovinska prava iz člana 116. ovog zakona ustupiti, odnosno preneti na drugo lice interpretatorskim ugovorom.

Lice kome je ustupljeno pravo iz stava 1. ovog člana ne može to pravo ustupati trećem licu bez saglasnosti interpretatora, ako interpretatorskim ugovorom nije drukčije određeno.

Član 119

Ako u interpretaciji jednog dela, pored dirigenta i solista učestvuje više od pet interpretatora, smatra se da interpretaciju vrši ansambl (hor, orkestar, dramski ansambl, baletski ansambl, operski ansambl).

U ostvarivanju prava iz ovog zakona ansambl zastupa lice koje ovlasti većina članova ansambla.

Ako u interpretaciji jednog dela pored ansambla učestvuju dirigent, solisti i nosioci glavnih uloga koji nisu članovi ansambla, u ostvarivanju prava iz ovog zakona potrebna je saglasnost i ovih lica ako između njih i ansambla nije drukčije ugovoreno.

Član 120

Interpretatorski ugovor sadrži: imena ugovornih strana, vrstu i način korišćenja interpretacije, ime autora i naziv autorskog dela koje se interpretira i visinu, način i rokove plaćanja naknade, ako je ugovorena.

Interpretatorski ugovor koji se odnosi na emitovanje interpretacije, osim elemenata iz stava 1. ovog člana, sadrži i broj emitovanja i period u kome se može izvršiti emitovanje, a interpretatorski ugovor koji se odnosi na snimanje i umnožavanje primeraka snimka interpretacije sadrži i broj primeraka koji se mogu umnožiti.

Interpretatorski ugovor se zaključuje u pisanoj formi.

Član 121

Lice kome je ustupljeno određeno pravo iz člana 116. ovog zakona dužno je da interpretatoru dostavlja potpune podatke o korišćenju interpretacije.

1.6. Prava interpretatora iz radnog odnosa

Član 122

Prava interpretatora koji su svoju interpretaciju stvorili na osnovu ugovora o radu, uređuju se shodnom primenom odredaba ovog zakona o odnosu autora i poslodavca.

1.7. Pravo na raskid ugovora o prenosu ili ustupanju imovinskih prava zaključenog između

interpretatora i proizvođača fonograma

Član 122a

Ako u periodu od 50 godina od dana zakonitog izdavanja fonograma, odnosno od dana zakonitog objavljivanja fonograma, ako fonogram nije izdat, proizvođač fonograma ne ponudi primerke fonograma na prodaju u dovoljnoj količini koja zadovoljava potrebe javnosti, ili fonogram ne učini dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem na način koji omogućava pojedincu individualni pristup sa mesta i u vreme koje sam odabere, interpretator može, nakon isteka pomenutog perioda, za sve vreme trajanja svojih imovinskih prava, da raskine ugovor kojim je svoja isključiva imovinska prava na zabeležene interpretacije preneo ili ustupio proizvođaču fonograma.

Pre raskida ugovora interpretator je dužan da pisanim putem obavesti proizvođača fonograma o svojoj nameri da raskine ugovor o prenosu ili ustupanju isključivih imovinskih prava na zabeleženim interpretacijama.

Ukoliko proizvođač fonograma u roku od 12 meseci od dana prijema pisanog obaveštenja iz stava 2. ovog člana ne učini fonogram dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem na način koji omogućava pojedincu individualni pristup sa mesta i u vreme koje sam odabere ili ne ponudi primerke fonograma na prodaju u dovoljnoj količini koja zadovoljava potrebe javnosti (ne učini ni jednu radnju iskorišćavanja zabeležene interpretacije na fonogramu iz stava 1. ovog člana), ugovor se smatra raskinutim, a pravo proizvođača fonograma na tom fonogramu trenutno prestaje.

Ako su na fonogramu zabeležene interpretacije više interpretatora, oni mogu da raskinu ugovor o prenosu ili ustupanju isključivih imovinskih prava preko zastupnika, u skladu sa članom 119. ovog zakona.

Interpretator se ne može odreći prava na raskid ugovora iz ovog člana.

1.8. Pravo interpretatora na godišnju dodatnu naknadu od proizvođača fonograma

Član 122b

Interpretator koji je za jednokratnu naknadu preneo ili ustupio proizvođaču fonograma svoja isključiva imovinska prava na zabeležene interpretacije ima, za sve vreme trajanja zaštite, pravo na godišnju dodatnu naknadu.

Proizvođač fonograma je dužan da interpretatoru plaća godišnju dodatnu naknadu za svaku kalendarsku godinu nakon pedesete godine po zakonitom izdavanju fonograma, odnosno ukoliko fonogram nije izdat, po njegovom objavljivanju.

Interpretator se ne može odreći prava na godišnju dodatnu naknadu iz stava 1. ovog člana.

Ukupan iznos koji proizvođač fonograma izdvaja za plaćanje godišnje dodatne naknade iz st. 1. i 2. ovog člana odgovara iznosu od 20% od prihoda koji proizvođač fonograma ostvari tokom godine koja prethodi godini za koju se plaća godišnja dodatna naknada i to od prihoda ostvarenog od umnožavanja, stavljanja u promet i činjenja dostupnim javnosti fonograma na kome je zabeležena interpretacija iz stava 1. ovog člana.

Pod prihodom, u smislu odredbe stava 4. ovog člana podrazumeva se prihod koji je ostvario proizvođač fonograma pre odbijanja troškova.

Proizvođač fonograma je dužan da interpretatoru koji ima pravo na godišnju dodatnu naknadu, licu koje on ovlasti, ili organizaciji koja kolektivno ostvaruje pravo interpretatora na godišnju dodatnu naknadu, dostavi sve podatke koji su potrebni za isplatu godišnje dodatne naknade.

Pravo na naknadu iz ovog člana interpretator može da ostvari samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

1.9. Promena sadržaja ugovora u korist interpretatora

Član 122v

Ako je ugovorom između interpretatora i proizvođača fonograma koji je zaključen za sve vreme trajanja zaštite prava interpretatora predviđeno da interpretator prenosi, odnosno ustupa proizvođaču fonograma isključiva imovinska prava na zabeleženim interpretacijama u zamenu za naknadu koja dospeva u obrocima, pri obračunu iznosa takve naknade, ne oduzimaju se eventualno ranije plaćeni avansi kao ni drugi odbici koji su određeni u takvom ugovoru.

Stav 1. ovoga člana primenjuje se nakon što istekne 50 godina od zakonitog izdavanja fonograma, odnosno 50 godina od zakonitog objavljivanja ako fonogram nije izdat.

Interpretator ima pravo da zahteva izmenu ugovora iz stava 1. ovoga člana nakon što istekne 50 godina od zakonitog izdavanja fonograma, odnosno 50 godina od dana njegovog zakonitog objavljivanja, ako fonogram nije izdat.

2. Pravo proizvođača fonograma

2.1. Ustanovljenje prava

Član 123

Za svoj fonogram, proizvođač fonograma ima imovinska prava u skladu sa ovim zakonom.

2.2. Fonogram

Član 124

Fonogram je snimak zvuka, odnosno niza zvukova na nosaču zvuka.

Snimak zvuka je fiksiranje zvukova na nosač sa kojeg se oni mogu slušati, umnožiti ili saopštiti putem nekog uređaja.

Pravo na postojećem fonogramu nije ni na koji način ograničeno ugrađivanjem tog fonograma u videogram.

2.3. Proizvođač fonograma

Član 125

Proizvođač fonograma je fizičko ili pravno lice u čijoj je organizaciji i čijim je sredstvima fonogram načinjen i koji snosi odgovornost za prvo snimanje zvuka, odnosno niza zvukova.

2.4. Sadržina prava

Član 126

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli:

- 1) umnožavanje svog fonograma u bilo kom obliku i na bilo koji način u smislu člana 20. stav 1. ovog zakona, i stavljanje u promet tako umnoženih primeraka fonograma;
- 2) davanje u zakup primeraka fonograma;
- 3) interaktivno činjenje dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem svog fonograma, u smislu člana 30. ovog zakona.

Pravo iz stava 1. tačka 3) ovog člana se ne iscrpljuje bilo kojom radnjom javnog saopštavanja fonograma, niti činjenjem fonograma dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. ovog zakona.

Član 127

Proizvođač izdatog fonograma ima pravo na naknadu za:

- 1) emitovanje i reemitovanje fonograma;
- 2) javno saopštavanje fonograma;
- 3) javno saopštavanje fonograma koji se emituje.

Prava na naknade iz stava 1. ovog člana proizvođač fonograma se ne može odreći, a može ih ostvariti samo preko organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Izdatim fonogramom se smatra svaki fonogram koji ispunjava uslove iz člana 7. stav 3. kao i svaki fonogram koji je dostupan javnosti žičnim ili bežičnim putem na način koji omogućuje pojedincu individualni pristup sa mesta i u vreme koje on odabere.

Naknade iz stava 1. ovog člana i interpretatorske naknade iz člana 117. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona naplaćuju se od korisnika u vidu jedinstvenih naknada i to:

- 1) jedinstvene naknade za emitovanje fonograma i na njima zabeleženih interpretacija;
- 2) jedinstvene naknade za reemitovanje fonograma i na njima zabeleženih interpretacija;
- 3) jedinstvene naknade za javno saopštavanje fonograma i na njima zabeleženih interpretacija, odnosno javno saopštavanje fonograma i na njima zabeleženih interpretacija koji se emituju.

Jedinstvene naknade iz stava 4. ovog člana se naplaćuju u skladu sa ugovorom o naplati i raspodeli jedinstvene naknade koji zaključuju organizacija proizvođača fonograma i organizacija interpretatora.

Ugovorom iz stava 5. ovog člana se obavezno utvrđuju troškovi naplate jedinstvene naknade za svaki osnov iz stava 4. ovog člana zasebno, učestalost isplate udela u jedinstvenoj naknadi drugoj organizaciji, i mere kontrole sprovođenja ugovora.

Organizacije mogu ugovoriti da jedna od dve organizacije naplaćuje jedinstvenu naknadu po svim osnovama iz stava 4. ovog člana, da podele nadležnosti naplate po osnovama, ili da jedinstvene naknade po svim osnovama naplaćuje subjekt pod njihovom zajedničkom kontrolom.

Ugovor iz stava 5. ovog člana, sve njegove izmene, i raskid objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

U slučajevima pokretanja stečajnog postupka, likvidacije, ili oduzimanja dozvole za obavljanje delatnosti jednoj od organizacija, naplatu jedinstvene naknade po sva tri osnova ostvarivaće druga organizacija, sve do ponovnog otpočinjanja redovnog obavljanja delatnosti organizacije za kolektivno ostvarivanje odnosno srodnog prava.

U slučaju da organizacije ne zaključe ugovor ili ako postojeći ugovor raskinu, a po proteku roka od tri meseca od dana započinjanja pregovora, odnosno od dana raskida ugovora, odluku o raspodeli nadležnosti između organizacija u domenu naplate jedinstvenih naknada iz stava 4. ovog člana, donosi nadležni organ, uzimajući u obzir naročito: dotadašnja poslovanja, tehničke opremljenosti, stručne kapacitete i iskustva u obavljanju poslova kolektivnog ostvarivanja prava dve organizacije.

Odlukom nadležnog organa se ne može propisati da ista organizacija naplaćuje jedinstvene naknade po svim osnovama iz stava 4. ovog člana, a na nju se može izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana objave.

Odluka nadležnog organa objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", i važi do sklapanja ugovora između dve organizacije, odnosno do nastupanja okolnosti iz stava 9. ovog člana.

Ako ugovorom o naplati i raspodeli jedinstvene naknade nije drukčije određeno, kao i u slučaju pokrenutog stečajnog postupka nad drugom organizacijom, organizacija koja naplaćuje je obavezna da po odbitku iznosa opravdanih i dokumentovanih troškova naplate jedinstvene naknade, bez odlaganja, a najmanje na kvartalnom nivou, isplati polovinu preostale naplaćene jedinstvene naknade drugoj organizaciji na ime njenog udela u jedinstvenoj naknadi.

Ako ugovorom između organizacija nije drukčije određeno, kao i u slučaju pokrenutog stečaja nad drugom organizacijom, organizacija koja naplaćuje jedinstvenu naknadu ne sme vršiti raspodelu naplaćene jedinstvene naknade između svojih članova i drugih nosilaca prava pre nego što preda ugovoreni ili zakonom određeni udeo drugoj organizaciji.

U slučaju likvidacije ili oduzimanja dozvole drugoj organizaciji, organizacija koja naplaćuje naknadu čuvaće udeo koji pripada odnosnim nosiocima prava do otpočinjanja redovnog obavljanja delatnosti organizacije za kolektivno ostvarivanje odnosnog srodnog prava.

Udeo u naplaćenim sredstvima jedinstvene naknade koji nije isplaćen drugoj organizaciji, predstavlja imovinu druge organizacije, i ne može biti predmet prinudnog izvršenja po zahtevu trećih lica.

Organizacija interpretatora i organizacija proizvođača fonograma su dužne da donesu tarifu u skladu sa članom 177. ovog zakona.

Organizacija kojoj je poverena naplata u skladu sa ugovorom, odlukom nadležnog organa, ili po osnovu zakona, naplaćuje jedinstvenu naknadu u svoje ime, a za račun svojih nosilaca prava i druge organizacije.

Ukoliko ugovorom nije drukčije predviđeno, kao i u slučajevima iz st. 9. i 10. ovog člana, organizacija koja naplaćuje jedinstvenu naknadu ima pravo da vrši kontrolu iskorišćavanja svog repertoara i repertoara druge organizacije, kao i da pred sudom i drugim organima štiti prava svojih nosilaca prava i druge organizacije shodnom primenom člana 153. st. 4, 5. i 6. ovog zakona.

Ukoliko ugovorom nije drukčije predviđeno, kao i u slučajevima iz st. 9. i 10. ovog člana, organizacija koja naplaćuje jedinstvenu naknadu dužna je da preda drugoj organizaciji kopije svih podataka o iskorišćavanju fonograma i na njima zabeleženih interpretacija dobijenih od korisnika, najkasnije u roku od 30 dana od dana predaje dela ubrane naknade.

3. Pravo filmskog producenta (proizvođača videograma)

3.1. Ustanovljenje prava

Član 128

Za svoj videogram, filmski producent (proizvođač videograma) ima imovinska prava u skladu sa ovim zakonom.

3.2. Videogram

Član 129

Videogram je snimak filmskog dela kao i određenog niza pokretnih slika sa ili bez pratećeg zvuka na nosaču slike, odnosno nosaču slike i zvuka.

3.3. Filmski producent (proizvođač videograma)

Član 130

Filmski producent (proizvođač videograma) je fizičko ili pravno lice koje u svoje ime daje inicijativu, prikuplja finansijska sredstva, organizuje, rukovodi i preuzima odgovornost za prvo snimanje filmskog dela ili niza pokretnih slika praćenih zvukom ili bez zvuka (videogram).

3.4. Sadržina prava

Član 131

Filmski producent (proizvođač videograma) ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli:

- 1) umnožavanje svog videograma u bilo kom obliku i na bilo koji način u smislu člana 20. stav 1. ovog zakona i stavljanje u promet tako umnoženih primeraka;
- 2) javno saopštavanje svog videograma sa nosača slike, odnosno sa nosača slike i zvuka (prikazivanje);
- 3) davanje primeraka svog videograma u zakup;
- 4) interaktivno činjenje dostupnim javnosti svog videograma žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. ovog zakona.

Pravo iz stava 1. tačka 4) ovog člana se ne iscrpljuje bilo kojom radnjom javnog saopštavanja videograma, niti činjenjem videograma dostupnim javnosti žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. ovog zakona.

Član 132

Proizvođač videograma ima pravo da se suprotstavi iskorišćavanju svog videograma u izmenjenoj formi, ako se takvim iskorišćavanjem mogu ugroziti njegovi opravdani imovinski interesi.

4. Pravo proizvođača emisije

4.1. Ustanovljenje prava

Član 133

Proizvođač emisije ima imovinska prava u skladu sa ovim zakonom.

4.2. Emisija

Član 134

Emisija je u električni, elektromagnetni ili drugi signal pretvoren zvučni, vizuelni, odnosno zvučno-vizuelni sadržaj koji se emituje radi saopštavanja javnosti.

4.3. Proizvođač emisije

Član 135

Proizvođač emisije je fizičko ili pravno lice u čijoj je organizaciji i čijim je sredstvima emisija proizvedena.

4.4. Sadržina prava

Član 136

Proizvođač emisije ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli:

- 1) reemitovanje svoje emisije, bežično ili putem žica;
- 2) snimanje svoje emisije na nosač zvuka ili slike, odnosno zvuka i slike, bez obzira da li je reč o emisiji koja je emitovana žičnim ili bežičnim putem, putem kabla ili satelita;
- 3) umnožavanje snimka emisije u bilo kom obliku i na bilo koji način u smislu člana 20. stav 1. ovog zakona,

bez obzira da li je reč o emisiji koja je emitovana žičnim ili bežičnim putem, putem kabla ili satelita i stavljanje u promet tako umnoženih primeraka emisije;

4) davanje primeraka snimka emisije u zakup;

5) javno saopštavanje svojih emisija na mestima koja su publici dostupna uz plaćanje ulaznice;

6) interaktivno činjenje dostupnim javnosti svoje emisije žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. ovog zakona.

Pravo iz stava 1. tačka 6) ovog člana se ne iscrpljuje bilo kojom radnjom javnog saopštavanja emisije, niti činjenjem emisije dostupnom javnosti žičnim ili bežičnim putem u smislu člana 30. ovog zakona.

Kablovski operator nema pravo iz stava 1. tačka 2) ovog člana kada putem kabla samo ponovo prenosi emisije radiodifuznih organizacija.

5. Pravo proizvođača baze podataka

5.1. Proizvođač baze podataka

Član 137

Proizvođač baze podataka je fizičko ili pravno lice koje je učinilo značajno ulaganje, u kvantitativnom, odnosno kvalitativnom smislu, u pribavljanje, proveru ili predstavljanje sadržaja baze podataka.

5.2. Sadržina prava proizvođača baze podataka

Član 138

Proizvođač baze podataka ima pravo da zabrani izdvajanje, odnosno ponovno iskorišćavanje ukupnog ili značajnog dela, u kvantitativnom ili kvalitativnom smislu, sadržaja baze podataka.

Izdvajanje sadržaja baze podataka znači trajan ili privremeni prenos celokupnog ili značajnog dela sadržaja baze podataka na drugi medij, bilo kojim sredstvima ili u bilo kom obliku.

Ponovno iskorišćavanje sadržaja baze podataka znači svaki oblik činjenja dostupnim javnosti celokupnog ili značajnog dela sadržaja baze podataka i to stavljanjem u promet primeraka baze podataka, njihovim davanjem u zakup, činjenjem baze podataka dostupnom preko interneta ili njeno činjenje dostupnom javnosti posredstvom drugih oblika transmisije.

Poslugom se ne smatra izdvajanje sadržaja baze podataka ili njeno ponovno iskorišćavanje.

Proizvođač baze podataka ima pravo da zabrani sistematsko izdvajanje, odnosno ponovno iskorišćavanje nebitnih delova sadržaja baze podataka ako se to čini na način koji je u suprotnosti s normalnim iskorišćavanjem baze podataka, odnosno ako se na taj način nerazumno vređaju legitimni interesi proizvođača baze podataka.

5.3. Iscrpljenje prava proizvođača baze podataka

Član 139

Prvom prodajom primerka baze podataka na teritoriji Republike Srbije od strane proizvođača baze podataka ili uz njegovu saglasnost iscrpljuje se njegovo pravo na stavljanje u promet umnoženog primerka baze podataka na teritoriji Republike Srbije.

5.4. Prenos prava proizvođača baze podataka

Član 140

Pravo iz člana 138. stav 1. ovog zakona može da se prenosi, ustupa ili da bude predmet ugovora o licenci.

5.5. Sukob sa drugim pravima

Član 140a

Pravo iz člana 138. stav 1. ovog zakona primenjuje se bez obzira na podobnost baze podataka da bude zaštićena autorskim pravom ili nekim drugim pravom i bez obzira na podobnost sadržaja baze podataka da bude zaštićen autorskim pravom ili drugim pravima.

Zaštitom baze podataka na osnovu člana 138. stav 1. ovog zakona ne nanosi se šteta pravima koja postoje na njenim sadržajima.

5.6. Prava i obaveze zakonitog korisnika baze podataka

Član 140b

Proizvođač baze podataka koja je učinjena dostupnom javnosti na bilo koji način ne može da zabrani zakonitom korisniku baze podataka izdvajanje, odnosno ponovno iskorišćavanje, u kvalitativnom ili kvantitativnom smislu, nebitnih delova sadržaja baze podataka, u bilo koje svrhe.

Ako je zakoniti korisnik baze podataka ovlašćen da izdvaja, odnosno ponovno iskorišćava samo jedan deo baze podataka, stav 1. ovog člana primenjivaće se samo u odnosu na taj deo baze podataka.

Zakoniti korisnik baze podataka koja je učinjena dostupnom javnosti na bilo koji način, ne sme da preduzima radnje koje su u suprotnosti sa normalnim iskorišćavanjem baze podataka ili koje nerazumno vređaju legitimne interese proizvođača baze podataka.

Zakoniti korisnik baze podataka koja je učinjena dostupnom javnosti ne sme da nanese štetu nosiocu autorskog ili srodnog prava u pogledu dela ili predmeta zaštite koji su sadržani u bazi podataka.

Odredbe ugovora koje su u suprotnosti sa st. 1-4. ovog člana su ništave.

5.7. Izuzeci od prava proizvođača baze podataka

Član 140v

Zakoniti korisnik baze podataka koja je učinjena dostupnom javnosti na bilo koji način može, bez dozvole proizvođača baze podataka, da:

- 1) vrši izdvajanje bitnih delova sadržaja baze podataka za lične nekomercijalne potrebe, pod uslovima propisanim članom 46. ovog zakona;
- 2) vrši izdvajanje bitnih delova sadržaja baze podataka za nekomercijalne svrhe nastave, pod uslovima propisanim članom 44. ovog zakona;
- 3) vrši izdvajanje i ponovno iskorišćavanje bitnih delova sadržaja baze podataka radi sprovođenja postupka pred sudskim ili drugim državnim organima ili u svrhu obezbeđenja javne sigurnosti, pod uslovima propisanim članom 42. ovog zakona.

6. Pravo izdavača

6.1. Pravo prvog izdavača slobodnog dela

Član 141

Lice koje, po isteku imovinskih prava autora, prvi put zakonito izda ili na drugi način saopšti javnosti delo koje pre toga nije bilo izdato, ima imovinska prava koja odgovaraju imovinskim pravima autora.

6.2. Pravo izdavača štampanih izdanja na posebnu naknadu

Član 142

Izdavači štampanih izdanja imaju pravo na posebnu naknadu propisanu u članu 39. st. 1. i 5. ovog zakona pod istim uslovima koji važe za autore.

Izdavači štampanih izdanja i autori dela izdatih u štampanoj formi mogu ostvariti svoja prava iz člana 39. st. 1. i 5. ovog zakona i ovog člana samo preko zajedničke organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Naknada ostvarena na osnovu člana 39. st. 1. i 5. ovog zakona i ovog člana koju plaćaju proizvođači, odnosno uvoznici uređaja za fotokopiranje ili drugih uređaja sa sličnom tehnikom umnožavanja i fizička i pravna lica koja pružaju usluge fotokopiranja uz naknadu, deli se između autora i izdavača u srazmeri 50:50.

7. Zajedničke odredbe o srodnim pravima

7.1. Odnos između autorskog i srodnih prava

Član 143

Srodna prava ni na koji način ne utiču na zaštitu prava autora u pogledu njihovih dela.

Na srodna prava shodno se primenjuju odredbe o objavljivanju, saopštavanju javnosti i izdavanju autorskog dela iz člana 7. ovog zakona.

7.2. Ograničenja srodnih prava i iscrpljenje prava

Član 144

Na srodna prava shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o ograničenjima i iscrpljenju autorskog prava.

7.3. Prenos srodnih prava

Član 145

Srodna prava su prenosiva, osim ličnih prava interpretatora.

7.4. Pravo na posebnu naknadu

Član 146

Proizvođač fonograma, interpretator i proizvođač videograma imaju pravo na posebnu naknadu, koja je propisana u članu 39. ovog zakona, i to pod istim uslovima koji važe za autore.

7.5. Trajanje prava

Član 147

Imovinska prava interpretatora traju 50 godina od dana nastanka interpretacije. Ako je interpretacija snimljena i zakonito izdata ili objavljena tokom tog roka, na drugi način različit od fonograma, pravo traje 50 godina od dana prvog izdavanja ili objavljivanja, zavisno od toga koji je datum raniji. Moralna prava interpretatora traju i po prestanku trajanja njegovih imovinskih prava.

Ako je u roku od 50 godina od dana nastanka interpretacije, ta interpretacija snimljena na fonogram koji je zakonito izdat ili objavljen, pravo interpretatora traje 70 godina od dana prvog zakonitog izdavanja ili objavljivanja fonograma, zavisno od toga koji je datum raniji.

Pravo proizvođača fonograma traje 50 godina od dana nastanka fonograma, ako u tom roku fonogram nije zakonito izdat ili objavljen. Ako je fonogram zakonito izdat ili objavljen tokom tog roka, pravo prestaje 70 godina od dana prvog zakonitog izdavanja ili objavljivanja, zavisno od toga koji datum je raniji.

Pravo proizvođača videograma traje 50 godina od dana nastanka videograma, ako u tom roku videogram nije zakonito izdat ili objavljen. Ako je videogram zakonito izdat ili objavljen tokom tog roka, pravo prestaje 50 godina od dana izdavanja ili objavljivanja, zavisno od toga koji datum je raniji.

Pravo proizvođača emisije traje 50 godina od dana prvog emitovanja zaštićene emisije.

Pravo proizvođača baze podataka traje 15 godina od dana nastanka baze podataka. Ako je baza podataka učinjena dostupnom javnosti na bilo koji način tokom tog roka, pravo traje 15 godina od tog dana.

Svaka suštinska, kvalitativna ili kvantitativna izmena sadržaja baze podataka, uključujući svaku suštinsku izmenu koja je nastala kao posledica stalnih dodavanja, brisanja ili izmena i dovela do toga da baza podataka može da se smatra za suštinski, u kvalitativnom ili kvantitativnom smislu, novo ulaganje, čini da takva baza podataka ima svoj sopstveni rok trajanja.

Pravo prvog izdavača slobodnog dela traje 25 godina od dana prvog izdavanja ili prvog saopštavanja javnosti na drugi način.

Pravo izdavača štampanih izdanja na posebnu naknadu traje 50 godina od zakonitog izdavanja dela.

Rokovi za potrebe utvrđivanja datuma prestanka imovinskih prava nosilaca srodnih prava računaju se od 1. januara godine koja neposredno sledi za godinom u kojoj se desio događaj koji je relevantan za početak roka.

Rokovi trajanja prava proizvođača fonograma iz stava 3. ovog člana ne primenjuju se ako su nastupile okolnosti iz člana 122a stav 3.

7.6. Lica na koja se zakon odnosi

Član 148

Interpretatoru, proizvođaču fonograma, proizvođaču videograma, proizvođaču emisije, proizvođaču baze podataka, izdavaču štampanih izdanja i izdavaču slobodnog dela, koji je strano lice, priznaju se prava predviđena ovim zakonom na osnovu međunarodnog ugovora koji je ratifikovala Republika Srbija, ili na osnovu uzajamnosti između Republike Srbije i zemlje kojoj on pripada.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, proizvođaču baze podataka koji je pravno lice koje nema sedište u Republici Srbiji, priznaju se prava predviđena ovim zakonom samo ako je poslovanje tog lica trajno i neposredno povezano sa privredom Republike Srbije.

U slučaju sumnje u postojanje uzajamnosti, objašnjenje daje Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Za strane autore i nosioce srodnih prava koji uživaju zaštitu na osnovu ovog zakona važe rokovi trajanja tih prava iz ovog zakona s tim da ističu najkasnije na dan kada ističe zaštita u državi čiji su oni državljani ili u kojoj imaju svoje sedište i ne mogu biti duži od rokova propisanih ovim zakonom.

Član 149

Interpretatoru koji je strani državljanin priznaju se moralna prava bez obzira na to da li su ispunjeni uslovi iz člana 148. ovog zakona.

IV OSTVARIVANJE AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

Član 150

Nosilac autorskog ili srodnog prava može svoje pravo ostvarivati individualno ili kolektivno osim u slučajevima iz člana 29. stav 2, čl. 39, 40, 117, 127, 142. i 146. ovog zakona kojima je propisano obavezno kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

1. Individualno ostvarivanje

Član 151

Individualno ostvarivanje autorskog i srodnih prava može se vršiti neposredno ili preko zastupnika na osnovu odgovarajućeg punomoćja.

Zastupnici u individualnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava mogu biti fizička ili pravna lica.

2. Kolektivno ostvarivanje

2.1. Organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava

Član 152

Autorsko i srodna prava kolektivno se ostvaruju preko organizacije za kolektivno ostvarivanje tih prava (u daljem tekstu: organizacija).

Organizacija se ne osniva radi sticanja dobiti.

Organizacija je specijalizovana za ostvarivanje određenih vrsta prava povodom određenih predmeta zaštite, u skladu sa statutom.

Član 153

Nosioci autorskog, odnosno srodnih prava preko organizacije kolektivno ostvaruju isključiva imovinska autorska, odnosno srodna prava, kao i pravo na potraživanje naknade za sva svoja dela, odnosno predmete srodnog prava.

U slučaju ostvarivanja isključivih imovinskih prava, nosioci autorskog, odnosno srodnih prava ugovorom na isključiv način ustupaju svoja prava organizaciji, sa nalogom da ona u svoje ime a za njihov račun zaključuje ugovore sa korisnicima autorskih dela i predmeta srodnih prava (u daljem tekstu: korisnici) o neisključivom ustupanju tih prava.

U slučaju ostvarivanja prava na naknadu, nosioci autorskog, odnosno srodnih prava daju nalog organizaciji da u svoje ime a za njihov račun naplati naknadu od korisnika.

Organizacija ima pravo da vrši kontrolu nad iskorišćavanjem predmeta zaštite sa njenog repertoara.

Organizacija ima pravo da pred sudom i drugim organima štiti prava koja su joj nosioci autorskog, odnosno srodnih prava poverili na kolektivno ostvarivanje.

Na zahtev organizacije, nadležni organi koji vode evidenciju o podacima koji su od značaja za utvrđivanje iznosa naknada, dužni su da te podatke daju na uvid organizaciji.

2.2. Osnivanje organizacije

Član 154

Organizaciju osnivaju autori, odnosno nosioci autorskog ili srodnih prava, odnosno njihova udruženja (u daljem tekstu: osnivači).

Član 155

Osnivački akt organizacije je ugovor o osnivanju.

Osnivački akt organizacije koju osniva jedno udruženje je odluka o osnivanju.

Član 156

Organizacija ne može da obavlja ni jednu drugu delatnost osim delatnosti koje su predviđene u članu 153. ovog zakona.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, organizacija može da:

- 1) vrši delatnost kojom se ostvaruju umetnički, stručni ili socijalni interesi nosilaca prava;
- 2) obavlja pojedine administrativno-tehničke usluge u ime i za račun ili u svoje ime a za račun druge organizacije, na osnovu pisanog ugovora.

U cilju racionalizacije i efikasnije naplate i raspodele naknade za korišćenje autorskog i srodnih prava putem jedinstvene baze podataka organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava mogu obrazovati zajedničku službu.

Posebnim sporazumom određuje se delokrug njenog rada, ovlašćenja, visina naknade za njen rad i sistematizacija radnih mesta zaposlenih u službi.

Član 157

Osnivači organizacije su dužni da od nadležnog organa pribave dozvolu za obavljanje delatnosti organizacije.

Samo jedna organizacija može dobiti dozvolu za kolektivno ostvarivanje autorskog, odnosno srodnih prava za istu vrstu prava na istoj vrsti dela, odnosno predmeta srodnog prava.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje delatnosti osnivači podnose osnivački akt organizacije, statut, dokaz o poslovnom sedištu organizacije, podatke o broju autora, odnosno nosilaca prava koji su ovlastili organizaciju da ostvaruje prava na njihovim delima, odnosno predmetima srodnih prava, uključujući njihov domicil ili boravište, popis dela, odnosno predmeta srodnih prava koji će zajedno sa delima odnosno, predmetima srodnih prava čiji su nosioci lica koje organizacija zastupa na osnovu člana 180. stav 1. ovog zakona činiti repertoar organizacije, kao i potpisana ovlašćenja nosilaca prava koji su organizaciji ustupili svoja prava na navedenim delima, odnosno predmetima srodnih prava, dokaze o ispunjenosti kadrovske, tehničke i organizacione pretpostavke za efikasno kolektivno ostvarivanje prava koja su im poverena i dokaz o uplati propisane administrativne takse koja je prihod budžeta Republike Srbije.

Član 158

Dozvola za obavljanje delatnosti se izdaje organizaciji koja je podnela zahtev u skladu sa članom 157. stav 3. ovog zakona, ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima sedište u Republici Srbiji;
- 2) njeni članovi, koji su je na osnovu ovlašćenja ili ugovora ovlastili da ostvaruje prava na njihovim delima, odnosno predmetima srodnih prava, predstavljaju većinu nosilaca autorskog, odnosno srodnih prava iz oblasti na koju se odnosi delatnost organizacije, a imaju prebivalište, odnosno sedište u Republici Srbiji ili su njeni državljani;
- 3) ima kadrovske, finansijske, tehničke i organizacione pretpostavke da može efikasno da ostvaruje prava

domaćih i stranih nosilaca autorskog, odnosno srodnih prava u Republici Srbiji, odnosno domaćih nosilaca autorskog, odnosno srodnih prava u inostranstvu iz oblasti na koju se odnosi njena delatnost;

4) osnivački akt i statut organizacije su u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 159

Smatraće se da organizacija ispunjava uslove iz člana 158. stav 1. tačka 3. ovog zakona ako ima:

- 1) poslovni prostor opremljen komunikacijskom i informatičkom opremom uobičajenom za tu vrstu delatnosti;
- 2) zaposlenu osobu koja ima završen pravni fakultet i najmanje dve godine stručnog iskustva i znanje jednog svetskog jezika;
- 3) zaposlenu osobu koja ispunjava propisane uslove za vođenje računovodstva i ima najmanje dve godine stručnog iskustva na poslovima organizovanja i vođenja računovodstva.

Stručna sprema i znanje jezika dokazuje se odgovarajućim ispravama, a stručno iskustvo dokumentacijom iz koje je vidljivo gde je i na kojim poslovima iskustvo stečeno.

Član 160

Nadležni organ dužan je da donese rešenje o izdavanju dozvole za obavljanje delatnosti, odnosno rešenje o odbijanju zahteva u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahteva za izdavanje dozvole za obavljanje delatnosti.

Ukoliko je podneti zahtev za izdavanje dozvole neuredan u smislu čl. 157. i 159. ovog zakona ili dostavljeni osnivački akt ili statut sadrže odredbe koje nisu u skladu sa odredbama ovog zakona, nadležni organ će pozvati podnosioca zahteva da u roku od 30 dana od dana prijema primedbi uredi podneti zahtev prema iznetim primedbama.

Ukoliko u ostavljenom roku podnosilac zahteva ne uredi svoj zahtev u skladu sa primedbama nadležnog organa, nadležni organ će zahtev odbaciti.

Rešenjem o izdavanju dozvole za obavljanje delatnosti organizacija stiče pravo da u trajanju od pet godina od dana izdavanja rešenja obavlja poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog, odnosno srodnih prava.

Organizacija ima pravo da neograničeni broj puta zahteva obnovu dozvole za obavljanje delatnosti, na način i u postupku propisanom ovim zakonom za pribavljanje dozvole.

Zahtev za obnovu dozvole za obavljanje delatnosti podnosi se nadležnom organu najkasnije 90 dana pre isteka važeće dozvole.

Odluke nadležnog organa iz st. 1. i 3. ovog člana su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Član 161

Organizacija stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar u koji se upisuju udruženja u skladu sa zakonom koji uređuje pravni položaj udruženja.

Uz prijavu za upis u registar iz stava 1. ovog člana osnivači organizacije su dužni da podnesu rešenje nadležnog organa o izdavanju dozvole za obavljanje delatnosti.

Brisaće se iz registra iz stava 1. ovog člana i iz evidencije iz člana 163. ovog zakona organizacija koja pre isteka perioda iz člana 160. stav 4. ovog zakona ne obnovi dozvolu za obavljanje delatnosti ili kojoj dozvola za obavljanje delatnosti bude oduzeta na osnovu člana 162. ovog zakona nakon sprovedenog postupka likvidacije ili stečaja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak likvidacije ili stečaja udruženja.

Član 162

Nadležni organ oduzeće organizaciji dozvolu za obavljanje delatnosti kad utvrdi:

- 1) da je dozvola za obavljanje delatnosti izdata na osnovu neistinitih podataka;
- 2) da je organizacija prestala da ispunjava neki od propisanih uslova za izdavanje dozvole iz člana 158. ovog zakona;
- 3) da organizacija teže ili ponovljeno krši odredbe ovog zakona, odredbe statuta i plana raspodele;
- 4) da organizacija nije ispunila svoju obavezu iz člana 186. ovog zakona.

Pre oduzimanja dozvole za obavljanje delatnosti, iz razloga navedenih u stavu 1. tač. 2, 3. i 4. ovog člana nadležni organ će pismenim putem ukazati na nepravilnosti u radu organizacije, naložiće mere za otklanjanje nepravilnosti i odrediti rok za njihovo otklanjanje.

Rešenje o oduzimanju dozvole iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

O izdavanju rešenja iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavestiće nadležni organ koji vodi registar u koji je organizacija upisana.

Rešenje o izdavanju, obnovi i oduzimanju dozvole za obavljanje delatnosti objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 163

Organizacija se upisuje u evidenciju organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava koju vodi nadležni organ.

U evidenciju organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava iz stava 1. ovog člana upisuje se: naziv i sedište organizacije, delatnost organizacije, datum upisa, obnove upisa i brisanja organizacije iz evidencije, ugovori o saradnji sa inostranim organizacijama i podaci o članstvu u međunarodnim organizacijama.

O promenama činjenica koje se upisuju u evidenciju organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, organizacija je dužna da obavesti nadležni organ u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Promene iz stava 3. ovog člana upisuju se u evidenciju organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Podaci iz evidencije organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava dostupni su svim zainteresovanim licima.

2.3. Organi organizacije

Član 164

Organizacijom upravljaju njeni članovi u skladu sa statutom organizacije.

Organi organizacije su: skupština, upravni odbor, direktor i nadzorni odbor.

2.4. Opšti akti organizacije

Član 165

Opšti akti organizacije su: statut, tarifa, plan raspodele i drugi opšti akti kojima se uređuju određena pitanja iz delatnosti organizacije.

Statut je osnovni akt organizacije i drugi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa njim.

Pojedinačni akti koje donose organi i ovlašćeni pojedinci u organizaciji moraju biti u skladu sa opštim aktom organizacije.

Član 166

Statut organizacije sadrži odredbe o vrsti i predmetu prava koja se na kolektivan način ostvaruju preko organizacije.

Statut organizacije donosi skupština organizacije, prostom većinom glasova članova skupštine.

Član 167

Plan raspodele sadrži kriterijume na osnovu kojih organizacija raspodeljuje nosiocima autorskog, odnosno srodnih prava prihod koji je u vidu naknade za iskorišćavanje predmeta zaštite prikupila od korisnika.

Odredbe plana raspodele moraju da budu jasne, nedvosmislene, primenljive i tako formulisane da isključuju svaku arbitrarnost u raspodeli ubranog prihoda.

Načela plana raspodele su: srazmernost, primerenost i pravičnost, zavisno od: vrste predmeta zaštite, načina iskorišćavanja predmeta zaštite, obima iskorišćavanja predmeta zaštite i drugih ciljeva utvrđenih aktima organizacije.

Plan raspodele utvrđuje skupština organizacije.

Član 168

U skladu sa statutom i odlukama svojih organa organizacija izdvaja deo prihoda prikupljenog od korisnika za pokriće troškova svog rada.

2.5. Pojam tarife

Član 169

Tarifa je opšti akt organizacije kojim se utvrđuje visina i način određivanja naknade koju organizacija naplaćuje korisnicima za pojedine oblike iskorišćavanja autorskih dela i predmeta srodnih prava i obveznicima plaćanja posebne naknade.

2.5.1. Pravila za određivanje tarife

Član 170

Tarifa mora da bude primerena vrsti i načinu iskorišćavanja autorskog dela, odnosno predmeta srodnog prava.

Ako je iskorišćavanje predmeta zaštite nužno za obavljanje delatnosti korisnika (u slučaju emitovanja ili koncertnih korišćenja predmeta zaštite i sl.) tarifa se određuje po pravilu u procentualnom iznosu od prihoda koji korisnik ostvaruje obavljajući delatnost u okviru koje iskorišćava predmete zaštite. Taj iznos mora da bude u srazmeri sa značajem koji za prihode korisnika ima iskorišćavanje predmeta zaštite sa repertoara organizacije.

Ako iskorišćavanjem predmeta zaštite korisnik iz stava 2. ovog člana ne ostvaruje prihod, tarifa se određuje u procentualnom iznosu od troškova potrebnih za obavljanje delatnosti u okviru koje se iskorišćavaju predmeti zaštite, vodeći računa o značaju koji iskorišćavanje predmeta zaštite ima za delatnost korisnika.

Uz naknade koje su određene na način propisan st. 2. i 3. ovog člana, tarifom se određuju i najniži iznosi naknada za iskorišćavanje predmeta zaštite sa repertoara organizacije.

Prilikom određivanja tarife uzimaju se u obzir i tarife kolektivnih organizacija u drugim državama Evrope, tako što se vrši njihovo poređenje prema srazmeri bruto domaćeg proizvoda u Republici Srbiji i državi čija se tarifa uzima u obzir.

Član 171

Ako iskorišćavanje predmeta zaštite nije nužno za obavljanje delatnosti korisnika već samo korisno ili prijatno (na primer u slučaju prevoznih sredstava, smeštajnih i ugostiteljskih objekata, trgovinskih radnji, tržnih centara, izložbenih prostora, i tome slično) i pod uslovom da je određivanje takve tarife u procentualnom iznosu nemoguće ili nerazumno teško, tarifa se može odrediti u paušalnom iznosu.

Prilikom određivanja visine paušalne naknade vodiće se računa o:

- 1) vrsti i načinu iskorišćavanja predmeta zaštite;
- 2) geografskoj lokaciji sedišta korisnika;
- 3) vrsti i veličini prostora u kojem se koriste predmeti zaštite;
- 4) trajanju i obimu iskorišćavanja i cenama usluga korisnika.

2.5.1a Naknada za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacija i fonograma u zanatskim radnjama

Član 171a*

Naknada za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacije i fonograma u zanatskim radnjama se ne plaća.

2.5.1b Određivanje posebne naknade u tarifi za ostvarivanje prava na posebnu naknadu

Član 171b

Iznos posebne naknade koja se plaća po svakom prodatom ili uvezenom uređaju i predmetu sa liste Vlade ne može biti viši od 1% njegove vrednosti, izuzev kada je reč o prodaji ili uvozu praznih kompaktnih diskova, praznih digitalnih video diskova, praznih digitalnih video diskova visoke definicije, praznih *blue-ray* diskova, praznih mini diskova, praznih audio kaseti i praznih video kaseti, gde iznos posebne naknade ne može biti viši od 3% od njihove vrednosti.

Kao vrednost uređaja i predmeta sa liste Vlade koji se proizvode u Republici Srbiji uzima se njihova prodajna cena bez poreza na dodatu vrednost pri prvoj prodaji, a kad se uređaji i predmeti sa liste Vlade uvoze u Republiku Srbiju, kao njihova vrednost uzima se njihova nabavna cena preračunata u dinare po kursu na dan njihovog carinjenja, uvećana za carinu.

Član 172

Ako se iskorišćavanje autorskih dela vrši zajedno sa iskorišćavanjem predmeta srodnih prava, odnosno ako za jedno iskorišćavanje ima više nosilaca prava, tarife se određuju srazmerno.

Za određivanje srazmere između tarifa naknada za autorsko pravo i srodna prava merodavna je uobičajena međunarodna praksa.

2.5.2. Pregovori i sporazum o tarifi

2.5.2.1. Pregovori o tarifi

Član 173

Organizacija inicira pregovore o tarifi objavom poziva reprezentativnim udruženjima korisnika i individualnim korisnicima u "Službenom glasniku Republike Srbije", na svojoj internet stranici i u jednom visokotiražnom dnevnom listu.

2.5.2.2. Sporazum o tarifi

Član 174

Tarifa se, nakon obavljenih pregovora između organizacije i reprezentativnog udruženja korisnika, određuje sporazumom u pisanoj formi. Kao reprezentativno smatra se ono udruženje korisnika koje na teritoriji Republike Srbije predstavlja većinu korisnika iz određene delatnosti, odnosno ono kome je reprezentativnost priznata na osnovu drugih propisa. Ako nema takvog udruženja, reprezentativnost će se utvrđivati na osnovu broja korisnika koje udruženje predstavlja, aktivnosti udruženja, stepena organizovanosti udruženja i slično.

Tarifa se može odrediti i sporazumom u pisanoj formi između organizacije i individualnog korisnika ako je prema prirodi poslovanja takvog korisnika on jedini koji obavlja tu vrstu delatnosti u Republici Srbiji. Na individualnog korisnika shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na reprezentativno udruženje korisnika.

Ustanove javnog radiodifuznog servisa su individualni korisnici sa kojima, u smislu stava 2. ovog člana, organizacije određuju tarifu sporazumom u pisanoj formi.

Tarifu određenu na način iz st. 1. i 2. ovog člana, organizacija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije", a tarifa stupa na snagu osmog dana od dana objave.

Do okončanja postupka određivanja tarife na način predviđen ovim članom naknada se plaća prema postojećoj tarifi.

2.5.2.3. Obavezna sadržina pismenog sporazuma

Član 175

Pismeni sporazum iz člana 174. mora da sadrži:

- 1) iznos naknade za iskorišćavanje autorskih dela, odnosno predmeta srodnih prava sa repertoara organizacije;
- 2) uslove za korišćenje autorskih dela, odnosno predmeta srodnih prava sa repertoara organizacije;
- 3) rok i način naplate naknade;
- 4) okolnosti korišćenja zbog kojih se visina određene naknade u tarifi uvećava ili smanjuje.

2.5.2.4. Određivanje predloga tarife od strane Upravnog odbora organizacije

Član 176

Ako u roku od 60 dana od dana objave poziva iz člana 173. ovog zakona ne bude postignut sporazum, predlog tarife određuje upravni odbor organizacije. Tako određen predlog tarife dostavlja se nadležnom organu na saglasnost.

Do okončanja postupka određivanja tarife na način predviđen ovim članom naknada se plaća prema postojećoj tarifi.

2.5.2.5. Određivanje jedinstvenih tarifa za ostvarivanje prava iz čl. 117. i 127. ovog zakona

Član 177

Jedinstvene tarife za ostvarivanje prava iz člana 117. stav 1. tač. 1), 2) i 3) i člana 127. ovog zakona određuju se sporazumom u pisanoj formi između organizacije proizvođača fonograma i organizacije interpretatora s jedne strane, i reprezentativnog udruženja korisnika s druge strane.

Organizacija proizvođača fonograma i organizacija interpretatora zajednički iniciraju pregovore o jedinstvenim tarifama i zajednički pregovaraju sa reprezentativnim udruženjem korisnika u postupku i na način određen čl. 173. i 174. ovog zakona.

Jedinstvenu tarifu određenu na način propisan stavom 1. ovog člana organizacije zajednički objavljuju u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Tarifa stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ukoliko u roku od 60 dana od dana objave poziva iz člana 173. ovog zakona nije postignut sporazum iz stava 1. ovog člana, predlog jedinstvene tarife određuju upravni odbori organizacija na osnovu pismenog sporazuma.

Predlog jedinstvene tarife dostavlja se nadležnom organu na saglasnost.

Ukoliko u roku od 90 dana od dana objave poziva iz člana 173. ovog zakona, organizacija proizvođača fonograma i organizacija interpretatora ne podnesu nadležnom organu zahtev za dobijanje saglasnosti o predlogu jedinstvene tarife, tu tarifu određuje nadležni organ.

2.5.2.6. Određivanje jedinstvene tarife za ostvarivanje prava na posebnu naknadu

Član 178

Jedinstvena tarifa za ostvarivanje prava na posebnu naknadu iz čl. 39. i 146. ovog zakona koja se plaća od prve prodaje ili uvoza u Republiku Srbiju uređaja za tonsko i vizuelno snimanje i praznih nosača zvuka, slike i teksta, određuje se sporazumom u pisanoj formi između organizacija koje ostvaruju prava onih nosilaca autorskog i srodnih prava kojima je ovim zakonom dato pravo na posebnu naknadu s jedne strane i reprezentativnog udruženja proizvođača, odnosno uvoznika uređaja za tonsko i vizuelno snimanje i proizvođača, odnosno uvoznika praznih nosača zvuka, slike i teksta.

Organizacije iz stava 1. ovog člana zajednički iniciraju pregovore o jedinstvenoj tarifi, zajednički pregovaraju u postupku i na način određen čl. 173. i 174. ovog zakona i zajednički objavljuju jedinstvenu tarifu iz stava 1. ovog člana u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Jedinstvena tarifa određena na način propisan st. 1. i 2. ovog člana stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ukoliko u roku od 60 dana od dana objave poziva iz člana 173. ovog zakona nije postignut sporazum iz stava 1. ovog člana, predlog jedinstvene tarife iz stava 1. ovog člana određuju upravni odbori organizacija na osnovu pisanog sporazuma.

Predlog jedinstvene tarife dostavlja se nadležnom organu na saglasnost.

Ukoliko u roku od 90 dana od dana objave poziva iz člana 173. ovog zakona, organizacije iz stava 1. ovog člana ne podnesu nadležnom organu zahtev za dobijanje saglasnosti o predlogu jedinstvene tarife, tu tarifu odrediće nadležni organ.

Naplatu posebne naknade iz stava 1. ovog člana vrši organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih muzičkih prava uz prethodno postignut pismeni sporazum sa organizacijama koje su učestvovalе u pregovorima o jedinstvenoj tarifi o visini troškova naplate posebne naknade i režimu raspodele posebne naknade između organizacija iz ovog stava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih muzičkih prava dužna je da ukupno ubranu posebnu naknadu, po odbitku sporazumno određenih troškova naplate posebne naknade, raspodeli autorima i preda organizacijama interpretatora i proizvođača fonograma, odnosno videograma na sledeći način: 40% autorima, 30% interpretatorima i 30% proizvođačima fonograma i proizvođačima videograma.

2.6. Shodna primena drugih zakona

Član 179

Na organizaciju shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje pravni položaj udruženja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

2.7. Obaveze organizacije

Član 180

U poslovanju organizacije sa korisnicima postoji pretpostavka da organizacija ima ovlašćenje da deluje za račun svih domaćih i inostranih nosilaca autorskog, odnosno srodnih prava u pogledu onih prava i onih vrsta predmeta zaštite koji su obuhvaćeni njenom delatnošću.

Nosilac autorskog, odnosno srodnog prava koji nije sa organizacijom zaključio ugovor iz člana 153. ovog zakona može da obavesti organizaciju, pismenim obaveštenjem, da će svoja prava ostvarivati individualno, osim u slučajevima iz člana 29. stav 2, čl. 39, 40, 117, 127, 142. i 146. ovog zakona kojima je propisano obavezno kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Organizacija je dužna da korisnike izvesti o imenima nosilaca autorskog, odnosno srodnih prava iz stava 2. ovog člana.

Nosiocce autorskog, odnosno srodnih prava, koji nisu obavestili organizaciju da svoja prava žele da ostvaruju individualno, organizacija je dužna da prilikom raspodele naknade tretira ravnopravno sa nosiocima autorskog, odnosno srodnih prava koji imaju sa organizacijom ugovor iz člana 153. ovog zakona.

Član 181

Organizacija je dužna da korisnike i zainteresovanu javnost redovno obaveštava objavom u elektronskoj formi na svojoj internet stranici o sledećem:

- 1) kategorijama nosilaca prava koje predstavlja;
- 2) imovinskim pravima koja ostvaruje;
- 3) kategorijama korisnika predmeta zaštite i drugim fizičkim ili pravnim licima koji su obveznici plaćanja naknade;
- 4) sadržini opštih akata organizacije (statut, tarifa, plan raspodele i dr.);
- 5) broju i listi bilateralnih ugovora zaključenih sa inostranim organizacijama;
- 6) podacima o ovlašćenim zastupnicima organizacije;
- 7) radnom vremenu organizacije.

Organizacija je dužna da svakom korisniku ili drugom licu koje ima pravni interes, pruži obaveštenje o svom repertoaru i o uslovima pod kojim ostvaruje autorsko, odnosno srodna prava.

Član 182

Organizacija je dužna da pored podataka iz člana 181. ovog zakona sledeće podatke učini dostupnim

članovima organizacije putem svoje internet stranice:

- 1) listu članova skupštine, upravnog odbora i nadzornog odbora;
- 2) godišnji izveštaj o poslovanju;
- 3) informacije o zasedanju skupštine (datum, vreme, mesto zasedanja, dnevni red, odluke skupštine);
- 4) odluke upravnog odbora i nadzornog odbora.

Član 183

Organizacija je dužna da sa svakim zainteresovanim korisnikom, odnosno udruženjem korisnika pod ravnopravnim i primerenim uslovima zaključi ugovor o neisključivom ustupanju prava iskorišćavanja predmeta zaštite sa njenog repertoara.

Ugovor iz stava 1. ovog člana sadrži naročito: vrstu predmeta zaštite, način iskorišćavanja predmeta zaštite, visinu i način plaćanja naknade organizaciji, vreme trajanja ugovora.

Član 184

Organizacija je dužna da nosiocima autorskog, odnosno srodnih prava, koji su sa njom zaključili ugovor iz člana 153. ovog zakona i nosiocima autorskog i srodnih prava iz člana 180. stav 4. ovog zakona, do 31. decembra tekuće godine, u skladu sa planom raspodele, raspodeli i isplati sav prihod prikupljen od korisnika za predmete zaštite korišćene u toku prethodne kalendarske godine, odnosno fakturisanu i naplaćenu naknadu od korisnika, koja je fakturisana u prvoj godini od donošenja izmena i dopuna Zakona, izuzev sredstava određenih za pokriće opravdanih troškova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, pod uslovom da skupština organizacije ne donese drugačiju odluku iz opravdanih i obrazloženih razloga.

Organizacija može da odobrava uzimanje kredita i zajmova, davanje zajmova i osiguranje zajmova, kao i da odobrava kupovinu, prodaju ili zalaganje nekretnine u vlasništvu organizacije, a sve u skladu sa svojim statutom.

Troškovi kolektivnog ostvarivanja su opravdani ako su razumni i ako su nastali u interesu nosilaca prava o čemu odlučuje skupština organizacije.

Izuzetno, statutom organizacije može se izričito predvideti da se određeni deo tih sredstava izdvoji u svrhu razvoja kulture, kao i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije. Visina tako izdvojenih sredstava ne sme da bude veća od 10% neto prihoda organizacije. Kriterijumi za raspodelu ovako izdvojenih sredstava se propisuju planom raspodele, a odluku o raspodeli ovih sredstava donosi skupština organizacije.

Ako u roku iz stava 1. ovog člana deo prikupljenih naknada ne bude raspodeljen i isplaćen nosiocima prava iz objektivnih razloga za koje organizacija nije odgovorna, skupština organizacije će doneti odluku o načinu raspodele tih sredstava do isteka roka od pet godina od dana završetka godine u kojoj su korišćeni predmeti zaštite, pod uslovom da je organizacija do tada preduzela sve neophodne i razumne mere da identifikuje nosioce prava i predmete zaštite.

Objektivnim razlozima iz stava 5. ovog člana smatraju se naročito: neuredno, netačno ili nepotpuno izveštavanje od strane korisnika o iskorišćavanju autorskih dela ili predmeta srodnih prava, nemogućnost stupanja u kontakt sa korisnikom zbog neodgovarajućih podataka koje je korisnik bio dužan da dostavi, nemogućnost identifikovanja predmeta zaštite ili nosilaca prava ili postojanje spora o pravu na konkretnom predmetu zaštite.

Ako u roku iz stava 5. ovog člana prikupljene naknade ne budu raspodeljene i isplaćene nosiocima prava i pod uslovom da je organizacija do tada preduzela sve neophodne i razumne mere da identifikuje nosioce prava i predmete zaštite, odluku o načinu raspodele tih sredstava doneće skupština organizacije.

Razumne mere iz stava 5. ovog člana podrazumevaju naročito odgovornu i detaljnu proveru dokumentacije koja se odnosi na nosioce prava i predmete zaštite, kao i sačinjavanje liste svih dela i predmeta zaštite čiji nosioci prava nisu identifikovani, a koja mora da bude objavljena na internet stranici organizacije i učinjena dostupnom javnosti.

Član 185

Raspodela iz člana 184. ovog zakona mora biti zasnovana na preciznim podacima o iskorišćavanju predmeta zaštite.

Ukoliko preciznih podataka o iskorišćavanju predmeta zaštite nema, odnosno ukoliko bi prikupljanje preciznih podataka predstavljalo za organizaciju neprihvatljiv organizacioni i finansijski teret, dozvoljeno je da se plan raspodele zasnuje na procenama koje proizilaze iz relevantnih i proverljivih činjenica.

Član 186

Organizacija, na osnovu ugovora sa odgovarajućim inostranim organizacijama, obezbeđuje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava domaćih nosilaca u inostranstvu, kao i stranih nosilaca u Republici Srbiji.

Obavezu iz stava 1. ovog člana organizacija je dužna da ispuní u roku od pet godina od dana sticanja prve dozvole za obavljanje delatnosti.

2.8. Obaveze korisnika

Član 187

Korisnici su dužni da od organizacije pribave prava za iskorišćavanje predmeta zaštite pre početka korišćenja predmeta zaštite, u svim slučajevima kada je dobijanje dozvole za iskorišćavanje predmeta zaštite propisano ovim zakonom.

Korisnici su dužni da obaveštavaju organizaciju o nazivu predmeta zaštite, učestalosti i obimu iskorišćavanja, kao i o drugim okolnostima koje su relevantne za obračun i raspodelu naknade koja se prema tarifi plaća.

Podaci iz stava 2. ovog člana dostavljaju se organizaciji u roku od 15 dana od dana početka korišćenja predmeta zaštite, na način i u formi određenoj opštim aktima organizacije.

Korisnici koji su na osnovu ovog zakona ovlašćeni da iskorišćavaju predmete zaštite bez dozvole nosioca prava a uz obavezu plaćanja naknade, dostavljaju podatke iz stava 2. ovog člana jedanput mesečno na način i u formi određenoj opštim aktima organizacije.

Organizacije za radiodifuziju su dužne da jednom mesečno dostavljaju popis emitovanih predmeta zaštite organizacijama čije predmete zaštite iskorišćavaju na način i u formi određenoj opštim aktima organizacije.

Korisnici su dužni da ovlašćenim licima organizacije, u toku kontrole iskorišćavanja predmeta zaštite, omoguće uvid u dokumentaciju i podatke relevantne za obračun naknade koja se prema tarifi plaća.

Za obaveze korisnika solidarno odgovaraju: lice koje koristi predmet zaštite, vlasnik, držalac i zakupac prostora u kojem je predmet zaštite korišćen, kao i organizator aktivnosti u kojoj je došlo do korišćenja predmeta zaštite.

U slučaju spora između organizacije i korisnika oko visine naknade, korisnik je dužan da plaća organizaciji iznos predviđen prethodno važećom tarifom, do pravosnažnog okončanja spora. Ako se sporni iznos odnosi na tarifni stav koji nije postojao u prethodno važećoj tarifi, korisnik je dužan da plaća organizaciji iznos predviđen novom tarifom u poseban fond koji se ne raspodeljuje nosiocima prava, do pravosnažnog okončanja spora.

2.9. Nadzor nad radom organizacije

Član 188

Nadzor nad radom organizacije vrši nadležni organ koji kontroliše da li organizacija obavlja svoje poslove u skladu sa izdatom dozvolom i u skladu sa odredbama ovog zakona.

Radi ostvarivanja nadzora organizacija je dužna da dostavlja nadležnom organu:

- 1) godišnji izveštaj o poslovanju, godišnji obračun naknada i izveštaj ovlašćenog revizora;
- 2) sporazume između organizacije i reprezentativnih udruženja korisnika;
- 3) izmene statuta, tarife i njihove izmene, plan raspodele naknade i njegove izmene, sve druge opšte akte i njihove izmene, ugovore sa odgovarajućim inostranim organizacijama, sudske i upravne odluke u kojima je organizacija jedna od strana.

Organizacija dostavlja dokumenta i podatke iz stava 2. ovog člana u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja, odnosno dobijanja izveštaja, odnosno od dana nastanka promene.

Član 189

Organizacija je dužna da za svaku poslovnu godinu, u roku od šest meseci od njenog završetka, usvoji odnosno pribavi:

- 1) godišnje izveštaje organa upravljanja i nadzornih organa o iznosu naplaćenih naknada, njihovoj raspodeli, poslovanju kolektivne organizacije, izvršavanju sporazuma zaključenih sa reprezentativnim udruženjima korisnika i o izvršavanju ugovora sklopljenih sa inostranim organizacijama;
- 2) izveštaj ovlašćenog revizora o godišnjem izveštaju o poslovanju, godišnjem obračunu naknada, posebnom izveštaju o sredstvima izdvojenim za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije i knjigovodstvu;
- 3) predlog finansijskog plana organizacije za narednu godinu koji uključuje plan troškova njenog poslovanja.

Odredbe ovog člana ne utiču na obaveze koje organizacija ima prema drugim propisima u pogledu finansijskog poslovanja, izveštavanja i revizije.

Član 190

Godišnji izveštaj o poslovanju mora da sadrži sve odlučne činjenice o radu organizacije u protekloj godini.

Godišnji izveštaj o poslovanju mora da sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) bilans stanja, bilans uspeha i izveštaj o protoku gotovine;
- 2) podatke o aktivnostima organizacije koje su preduzete u toku finansijske godine;
- 3) opis upravljačke strukture organizacije;
- 4) podatke o ukupnom iznosu naknade za rad upravnog odbora i direktora organizacije;
- 5) godišnji obračun naknada;
- 6) poseban izveštaj o sredstvima izdvojenim za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije.

Godišnji obračun naknada mora da bude sačinjen u skladu sa planom raspodele organizacije i da sadrži sve

odlučne činjenice o raspodeli ubranih naknada u prethodnoj obračunskoj godini.

Godišnji obračun naknada mora da sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) finansijske podatke o ostvarenim prihodima organizacije u toku finansijske godine razvrstane po vrsti prava i načinu iskorišćavanja autorskog dela ili predmeta srodnog prava (prihodi od javnog saopštavanja, javnog izvođenja, emitovanja, reemitovanja, posebne naknade i sl.);
- 2) finansijske podatke o svim drugim prihodima koje je organizacija ostvarila u toku finansijske godine, uključujući odobrene kredite i zajmove i prihode od kredita i zajmova u skladu sa statutom organizacije;
- 3) finansijske podatke o troškovima organizacije nastalim u toku finansijske godine uz obavezno navođenje podatka o udelu troškova u prihodima organizacije;
- 4) podatke o saradnji sa drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava sa detaljnim opisom naročito sledećih stavki: iznos koji je organizacija isplatila drugim organizacijama i iznos koji su druge organizacije isplatile organizaciji; troškovi administriranja repertoara drugih organizacija; troškovi naplate naknada od drugih organizacija; iznos opredeljen nosiocima prava iz drugih organizacija razvrstan po kategoriji prava i po organizaciji za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Poseban izveštaj o sredstvima izdvojenim za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije mora da bude sačinjen u skladu sa planom raspodele i da sadrži naročito sledeće informacije:

- 1) iznos naknada izdvojen za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije;
- 2) obrazloženje u koje svrhe će izdvojena sredstva biti potrošena uz navođenje svakog pojedinačno opredeljenog iznosa.

Godišnji obračun naknada i poseban izveštaj o sredstvima izdvojenim za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije moraju da budu potpisani od strane direktora organizacije. Tako sačinjeni izveštaji objavljuju se na internet sajtu organizacije u delu namenjenom članovima organizacije i licima čija prava organizacija ostvaruje, a koji nisu članovi organizacije i ostaju dostupni tim licima najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Godišnji izveštaj o poslovanju, godišnji obračun naknada, poseban izveštaj o sredstvima izdvojenim za kulturne namene i za unapređenje penzijskog, zdravstvenog ili socijalnog statusa članova organizacije i knjigovodstvo organizacije moraju da budu predmet revizije.

Reviziju iz stava 7. ovog člana može da obavi samo ovlašćeni revizor, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Na izveštaj revizora shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

O izboru i razrešenju ovlašćenog revizora odlučuje skupština organizacije.

Član 191

Nadležni organ ima pravo da njegovi predstavnici prisustvuju sednicama organa organizacije, kao i pravo uvida u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju.

Predstavnik nadležnog organa ima pravo da na sednicama organa organizacije iznosi mišljenje o svim pitanjima koja se odnose na poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava i na poštovanje zakonskih propisa, bez prava glasa.

Nadležni organ može zahtevati od organizacije pismeni odgovor u vezi pitanja koja se odnose na delatnost i poslovanje organizacije.

Ako utvrdi nepravilnosti u radu organizacije nadležni organ će ukazati na njih, naložiti sprovođenje mera za njihovo otklanjanje i odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti.

Čl. 192-201

(Brisano)

Va POSTUPAK ZA DAVANJE SAGLASNOSTI NA TARIFU

Član 201a

Saglasnost na predlog tarife koju predlažu organizacije daje nadležni organ.

Član 201b

Ako su predlog tarife sporazumno odredile dve ili više organizacija, postupak za saglasnost iz člana 201a ovog zakona pokreću te organizacije zajednički.

Član 201v

Uz zahtev za saglasnost iz člana 201a ovog zakona obavezno se podnose:

- 1) predlog tarife naknada;
- 2) obrazloženje predloga tarife naknada, a naročito: obrazloženje kriterijuma za određivanje naknade i predložene visine naknade, ocenu podnosioca zahteva o tome da li je predložena visina naknade u srazmeri sa značajem koji za prihode korisnika ima iskorišćavanje predmeta zaštite, obrazloženje predloženog iznosa najniže naknade za iskorišćavanje predmeta zaštite;
- 3) navodi o toku i rezultatima pregovora, ako su se vodili pregovori, kao i obrazloženje zašto nije postignut sporazum o tarifi naknada;
- 4) dokaz o uplati propisane administrativne takse, koja je prihod budžeta Republike Srbije.

Prilozi iz tač. 1)-3) ovog člana se podnose u dva primerka.

Član 201g

Ako utvrdi da predlog tarife nije u skladu sa odredbama ovog zakona, nadležni organ dopisom poziva organizaciju da u ostavljenom roku uredi predlog tarife u skladu sa primedbama iznetim u dopisu.

Na obrazloženi zahtev organizacije, nadležni organ će produžiti rok za uređenje predloga tarife.

Ukoliko organizacija ni u ostavljenom naknadnom roku ne uredi predlog tarife prema primedbama nadležnog organa, nadležni organ će doneti tarifu.

Na postupak za davanje saglasnosti na tarifu shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

Vb ELEKTRONSKA EVIDENCIJA EMITOVANJA I REEMITOVANJA

Član 201d

Radiodifuzne organizacije vode elektronsku evidenciju emitovanja i reemitovanja autorskih dela i predmeta srodnih prava.

Nadzor nad vođenjem elektronske evidencije vrši Regulatorno telo za elektronske medije, kao povereni

posao.

Način vođenja elektronske evidencije iz stava 1. ovog člana propisuje Vlada.

VI EVIDENCIJA AUTORSKIH DELA I PREDMETA SRODNIH PRAVA

Član 202

Radi obezbeđenja dokaza nosioci autorskog i srodnih prava mogu da deponuju primerke svojih dela i predmeta srodnih prava kod nadležnog organa.

Primerki dela i predmeta srodnih prava koji se deponuju moraju biti u formi pisanog dokumenta (rukopis, štampani tekst, muzička partitura), zvučnog, vizuelnog ili audiovizuelnog zapisa ili u digitalnoj formi.

Nadležni organ vodi evidenciju za svaku vrstu autorskih dela i predmeta srodnih prava.

Nosilac autorskog i srodnih prava dužan je da prilikom deponovanja i unošenja u evidenciju autorskog dela ili predmeta zaštite srodnog prava da istiniti i potpun podatak o svom autorskom delu i predmetu zaštite srodnog prava.

Podaci u evidenciji smatraju se istinitim dok se suprotno ne dokaže.

Savesno lice koje je povredilo tuđe autorsko ili srodno pravo uzdajući se u tačnost podataka u evidenciji ne odgovara za naknadu štete zbog povrede tog prava.

Unošenje u evidenciju i deponovanje primeraka autorskih dela i predmeta srodnih prava ni na koji način ne utiče na nastanak i trajanje prava koja su utvrđena ovim zakonom.

Sadržaj evidencije iz stava 3. ovog člana i uslove koje treba da ispunjavaju primerki dela i predmeta srodnih prava koji se deponuju uređuju se posebnim propisom.

Član 203

Za unošenje u evidenciju i deponovanje primeraka autorskih dela i predmeta srodnih prava plaća se propisana taksa.

VII ZAŠTITA AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

Član 204

Povredu autorskog ili srodnog prava predstavlja neovlašćeno vršenje bilo koje radnje koja je obuhvaćena isključivim pravima nosioca autorskog ili srodnog prava, neplaćanje naknade propisane ovim zakonom ili ugovorom, kao i neizvršavanje drugih obaveza prema nosiocu autorskog ili srodnog prava, propisanih ovim zakonom.

Član 204a

Tužbu zbog povrede autorskog ili srodnog prava ili postojanja ozbiljne pretnje da će pravo biti povređeno može da podnese autor, odnosno nosilac autorskog prava, interpretator, proizvođač fonograma, proizvođač videograma, proizvođač emisije, proizvođač baze podataka, sticalac isključivih autorskih ili srodnopravnih ovlašćenja, kao i organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Sticalac isključivih ovlašćenja na autorsko i srodna prava može da podnese tužbu zbog povrede autorskog ili srodnog prava u obimu u kome je na osnovu zakona ili ugovora stekao pravo na iskorišćavanje, ukoliko drugačije nije predviđeno ugovorom o ustupanju prava.

Tužba iz stava 1. ovog člana može da se podnese protiv svakog lica koje vrši povredu prava u smislu čl. 204. i

208. ovog zakona.

Član 205

U slučaju povrede autorskog ili srodnog prava ili ozbiljne pretnje da će pravo biti povređeno tužilac može tužbom da zahteva naročito:

- 1) utvrđenje povrede prava ili ozbiljne pretnje da će pravo biti povređeno;
- 2) zabranu radnji kojima se povređuje pravo ili radnji koje predstavljaju ozbiljnu pretnju da će pravo biti povređeno, kao i zabranu ponavljanja takvih ili sličnih radnji pod pretnjom plaćanja primerenog novčanog iznosa tužiocu;
- 3) naknadu imovinske i neimovinske štete;
- 4) isključenje iz prometa, oduzimanje ili uništenje, ili preinačenje bez bilo kakve naknade, predmeta kojima je izvršena povreda prava, uključujući i primerke predmeta zaštite, njihove ambalaže, matrice, negative i slično;
- 5) zabranu otuđenja, oduzimanje ili uništenje, bez bilo kakve naknade, materijala i predmeta koji su pretežno upotrebljeni u stvaranju ili proizvodnji predmeta kojima se povređuje pravo;
- 6) objavljivanje presude o trošku tuženog;
- 7) davanje podataka o trećim licima koja su učestvovala u povredi prava.

Ako sud utvrdi da je povreda prava učinjena, tužbom se protiv lica čije su usluge korišćene pri povredi prava (posrednik) može zahtevati zabrana ponavljanja radnji kojima se pravo povređuje ili njima sličnih radnji pod pretnjom plaćanja primerenog novčanog iznosa tužiocu.

Odredba stava 1. tačka 4) ovog člana ne odnosi se na:

- 1) građevinski realizovana dela arhitekture;
- 2) razdvojive delove predmeta kojim je izvršena povreda prava, ako proizvodnja tih delova i njihovo stavljanje u promet nisu protivzakoniti.

Pri razmatranju tužbenih zahteva iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana, sud uzima u obzir srazmeru između ozbiljnosti povrede prava i tužbenog zahteva, kao i interese trećih lica.

Sud će, u granicama tužbenog zahteva iz stava 1. tačka 6) ovog člana, odlučiti u kom sredstvu javnog saopštavanja će biti objavljena presuda. Ako sud odluči da se objavi samo deo presude, odrediće da se objavi izreka i prema potrebi onaj deo presude iz kog je vidljivo o kakvoj se povredi radi i ko je izvršio povredu.

Umesto zahteva za uništenje ili preinačenje predmeta kojima je izvršena povreda prava tužilac može zahtevati da mu se predaju ti predmeti.

Član 206

Pri određivanju visine naknade štete ako je učinilac povrede znao ili mogao da zna da čini povredu prava sud će uzeti u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, kao što su negativne ekonomske posledice koje trpi oštećeni, uključujući izgublenu dobit, dobit koju je štetnik ostvario povredom prava i, u odgovarajućim slučajevima, okolnosti koje nemaju ekonomski karakter, kao što je neimovinska šteta.

Sud može umesto naknade štete iz stava 1. ovog člana, kada okolnosti slučaja to opravdavaju, da dosudi oštećenom paušalnu naknadu koja ne može biti niža od uobičajene naknade koju bi primio za konkretni oblik korišćenja predmeta zaštite, da je to korišćenje bilo zakonito.

Član 207

Nezavisno od odredbe člana 9. stav 2. ovog zakona, ako je ime tužioca naznačeno na primerku ili drugom obliku materijalizacije autorskog dela, odnosno predmeta srodnog prava, on će se smatrati nosiocem autorskog prava na tom delu, odnosno srodnog prava na tom predmetu zaštite, dok se ne dokaže drukčije.

Postupak po tužbi zbog povrede autorskog i srodnih prava je hitan.

Član 208

Pored slučajeva predviđenih odredbom člana 204. ovog zakona, povredu prava predstavlja i:

- 1) iskorišćavanje bilo kog predmeta zaštite uz upotrebu neovlašćeno umnoženih primeraka tog predmeta zaštite, odnosno na osnovu neovlašćene emisije;
- 2) držanje u komercijalne svrhe primeraka autorskog dela ili predmeta srodnog prava, ako držalac zna ili ima osnova da zna da je reč o neovlašćeno proizvedenom primerku;
- 3) proizvodnja, uvoz, stavljanje u promet, prodaja, zakup, reklamiranje u svrhu prodaje i zakupa, posedovanje u komercijalne svrhe uređaja, proizvoda ili komponenti, ili pružanje usluga koje su promovisane, reklamirane ili prodavane sa ciljem uklanjanja ili zaobilaženja bilo koje efikasne tehnološke mere, odnosno koje imaju delimičnu komercijalnu upotrebu ili svrhu ali koje se koriste i za uklanjanje ili zaobilaženje efikasnih tehnoloških mera, kao i onih koje su primarno dizajnirane, proizvedene, prilagođene ili prikazane u cilju omogućavanja ili olakšavanja uklanjanja ili zaobilaženja efikasnih tehnoloških mera;
- 4) zaobilaženje bilo koje efikasne tehnološke mere ili pružanje ili reklamiranje usluge kojom se to omogućava ili olakšava;
- 5) uklanjanje ili izmena elektronske informacije o pravima, ili stavljanje u promet, uvoz, emitovanje ili na drugi način javno saopštavanje autorskog dela ili predmeta srodonpravne zaštite sa kojeg je elektronska informacija o pravima neovlašćeno uklonjena ili izmenjena, a da pri tom počinitelj zna ili ima osnova da zna da time podstiče, omogućuje, olakšava ili prikriva povredu autorskog prava ili srodnog prava.

Izraz "tehnološke mere" u smislu stava 1. ovog člana, označava svaku tehnologiju, uređaj ili deo koji je konstruisan da tokom svoje namenske upotrebe onemogući ili ograniči radnje u vezi sa autorskim delom ili predmetom zaštite srodnog prava, za koje nosilac autorskog ili srodnog prava nije dao saglasnost. Tehnološke mere smatraju se efikasnim kada nosioci prava iz ovog zakona korišćenje svojih autorskih dela ili predmeta srodnih prava ograničavaju putem kontrole pristupa ili putem zaštitnog postupka kao što su enkripcija, deformacija ili druga transformacija autorskog dela ili predmeta srodnog prava ili putem mehanizama za kontrolu umnožavanja kojima se postiže cilj zaštite.

Izraz "informacija o pravima" u smislu stava 1. ovog člana, označava svaku informaciju koja potiče od nosioca prava i koja identifikuje autorsko delo ili predmet srodonpravne zaštite, autora, odnosno nosioca prava, ili informaciju o uslovima korišćenja dela ili predmeta srodonpravne zaštite, ili bilo koji broj ili šifru koja predstavlja takvu informaciju.

Član 208a

Nosilac prava koji koristi tehnološke mere prema odredbama ovog zakona dužan je da licima koja na osnovu čl. 42, 44, 45, 50. i 54. ovog zakona o ograničenjima autorskog prava imaju zakoniti pristup primerku dela i predmetu srodnog prava, na njihov zahtev, u najkraćem mogućem roku, omogućiti da ostvare sadržajna ograničenja prava, izmenom ili otklanjanjem tehnoloških mera ili na drugi način.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na dela ili druge predmete zaštite koji su učinjeni dostupnim javnosti na osnovu dogovorenih ugovornih uslova na način koji omogućava pripadnicima javnosti da im pristupe sa mesta i u vreme koje sami odaberu.

Nosilac prava, uvoznik ili drugo lice koje je primenilo tehnološke mere ili koje ima ovlašćenje da ih otkloni mora na svakom primerku dela ili predmeta srodnog prava, izrađenom ili uvezenom u komercijalne svrhe, jasno i

vidljivo da naznači upotrebu tehnoloških mera prema odredbama ovog zakona i da navede:

- 1) podatke o upotrebljenoj tehnološkoj meri i njenim učincima;
- 2) svoje ime, odnosno naziv i kontakt adresu za omogućavanje efikasnog ostvarivanja sadržajnog ograničenja prava iz stava 1. ovog člana.

Ako nosilac prava ne postupi u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, tvrdeći da ne postoje uslovi pod kojima je dozvoljeno iskorišćavanje dela, odnosno primerka srodnog prava na osnovu odredbi o ograničenjima autorskog i srodnih prava koji su propisani odredbama ovog zakona, lice koje hoće da ostvari sadržajna ograničenja prava može da podnese tužbu protiv nosioca prava i da zahteva pristup autorskom delu, odnosno predmetu srodnog prava i korišćenje u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na ograničenja autorskog prava.

Član 209

Autorsko pravo i pravo interpretatora ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Predmet prinudnog izvršenja mogu biti samo određena imovinska potraživanja koja proizlaze iz prava iz stava 1. ovog člana.

Nedovršena dela i neobjavljeni rukopisi ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Član 210

Na predlog lica koje učini verovatnim da je njegovo autorsko ili srodno pravo povređeno, ili da će biti povređeno, sud može odrediti privremenu meru:

- 1) oduzimanja ili isključenja iz prometa predmeta kojim se povređuje pravo;
- 2) oduzimanja ili zabrane otuđenja materijala i predmeta pretežno upotrebljenih u stvaranju predmeta kojima se povređuje pravo, odnosno pretežno namenjenih stvaranju ili proizvodnji proizvoda kojima se povređuje pravo;
- 3) zabrane preduzimanja radnji kojima se vrši povreda prava ili koje predstavljaju ozbiljnu pretnju da će pravo biti povređeno.

Privremena mera iz stava 1. tačka 3) ovog člana može pod istim uslovima da se odredi i protiv posrednika čije usluge je koristilo treće lice koje vređa autorsko ili srodno pravo.

Na predlog lica koje učini verovatnim da je njegovo autorsko ili srodno pravo povređeno ili da će biti povređeno na komercijalnoj osnovi i koje učini verovatnim postojanje okolnosti koje bi ugrozile naknade štete, sud može pored privremenih mera iz stava 1. ovog člana, odrediti i privremenu meru:

- 1) zaplene pokretne i nepokretne imovine lica protiv koga se predlaže određivanje privremene mere;
- 2) zabrane isplate novčanih sredstava sa računa lica protiv koga se predlaže privremena mera.

Radi određivanja privremene mere iz stava 3. ovog člana sud može da naloži dostavljanje bankarskih, finansijskih, poslovnih ili drugih bitnih dokumenata i podataka ili da naloži da se omogući pristup tim dokumentima i podacima.

Lice kome je izdata zabrana iz stava 1. tač. 2) i 3) i stava 3. tačka 2) ovog člana, kao i nalog iz stava 4. ovog člana, a koje ne postupi po zabrani, odnosno nalogu, kazniće se u skladu sa odgovarajućim odredbama zakona kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbeđenja.

Sud može da odredi privremenu meru odmah po prijemu predloga za određivanje privremene mere i bez prethodnog izjašnjenja protivne stranke, a naročito ako postoji opasnost da zbog odlaganja predlagač pretrpi

nenadoknadivu štetu.

Rešenje kojim je određena privremena mera, u slučaju iz stava 6. ovog člana, dostaviće se strankama u postupku bez odlaganja, a najkasnije po sprovođenju mere.

Član 210a

Kada je privremena mera određena pre pokretanja parničnog ili drugog postupka, tužba, odnosno predlog za pokretanje drugog postupka radi opravdanja privremene mere mora se podneti u roku od 30 dana od dana donošenja rešenja o određivanju privremene mere.

Ako tužba ne bude podneta u roku iz stava 1. ovog člana, odnosno ako ne bude pokrenut drugi postupak radi opravdanja privremene mere, sud će na predlog lica protiv koga je privremena mera određena obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje.

Ako je privremena mera određena bez izjašnjenja protivne stranke u slučaju iz člana 210. stav 6. ovog zakona, sud će u razumnom roku omogućiti protivnoj stranci, na njen predlog, da se izjasni o privremenoj meri, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje ili izmeniti određenu meru.

Ako postupak bude obustavljen i sprovedene radnje budu ukinute u skladu sa ovim članom ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena ili da nije postojala ozbiljna pretnja da će pravo biti povređeno, lice protiv koga je određena privremena mera ima pravo na naknadu štete koja mu je naneta privremenom merom.

Sud može usloviti određivanje privremene mere polaganjem odgovarajućeg iznosa kao sredstva obezbeđenja u slučaju štete iz stava 4. ovog člana.

Član 210b

Kada se jedna stranka u parničnom postupku poziva na dokaz dovoljan da podrži njene navode i tvrdnje, a koji se nalazi u posedu druge stranke, ili pod njenom kontrolom, sud će drugu stranku pozvati da dostavi pomenuti dokaz, pod uslovom da poverljive informacije budu zaštićene.

Pod uslovima iz stava 1. ovog člana, u slučaju da je pravo povređeno na komercijalnoj osnovi, sud će, na predlog jedne stranke u postupku, pozvati drugu stranku da dostavi bankarske, finansijske i poslovne dokumente koji se nalaze u njenom posedu, ili pod njenom kontrolom, pod uslovom da poverljive informacije budu zaštićene.

Član 211

Na predlog lica koje učini verovatnim da je njegovo autorsko ili srodno pravo povređeno, ili da će biti povređeno, sud može u toku, kao i pre pokretanja parnice, odrediti obezbeđenje dokaza, pod uslovom da poverljive informacije budu zaštićene.

Obezbeđenjem dokaza u smislu ovog zakona smatra se:

- 1) uzimanje detaljnog opisa predmeta kojima se povređuje pravo, sa ili bez uzimanja uzoraka tih predmeta;
- 2) oduzimanje predmeta ili dela predmeta kojima se povređuje pravo, a ako je to opravdano, i oduzimanje sredstava pretežno upotrebljenih u stvaranju ili stavljanju u promet takvih predmeta, kao i dokumenata koji se odnose na navedeno.

Kada je obezbeđenje dokaza određeno pre pokretanja parničnog postupka tužba se mora podneti u roku od 30 dana od dana donošenja rešenja o određivanju obezbeđenja.

Licu od koga se dokazi prikupljaju, sudsko rešenje o određivanju mere obezbeđenja dokaza biće uručeno u trenutku prikupljanja dokaza, a odsutnom licu čim to postane moguće.

Član 212

Sud može odrediti obezbeđenje dokaza odmah po prijemu predloga za obezbeđenje dokaza i bez izjašnjenja protivne stranke, a naročito ako postoji opasnost da zbog odlaganja predlagač pretrpi nenadoknadivu štetu, ili ako postoji očigledan rizik da će dokaz biti uništen.

Rešenje kojim je određeno obezbeđenje dokaza, u slučaju iz stava 1. ovog člana, dostaviće se strankama u postupku bez odlaganja, a najkasnije po sprovođenju mere obezbeđenja dokaza.

Ako tužba ne bude podneta u roku iz člana 211. stav 3. ovog zakona sud će na predlog lica od koga se dokazi pribavljaju obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje.

Ako je obezbeđenje dokaza određeno bez izjašnjenja protivne stranke sud će u razumnom roku omogućiti toj stranci, na njen predlog, da se izjasni o rešenju o obezbeđenju dokaza, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje ili izmeniti određeno obezbeđenje dokaza.

Ako postupak bude obustavljen i sprovedene radnje budu ukinute, ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena, ili da nije postojala ozbiljna pretnja da će pravo biti povređeno, protivna stranka ima pravo na naknadu štete koja joj je naneta obezbeđenjem dokaza.

Sud može usloviti određivanje obezbeđenja dokaza polaganjem odgovarajućeg novčanog iznosa kao sredstva obezbeđenja u slučaju nastanka štete iz stava 5. ovog člana.

Stavovi 1, 4. i 6. ovog člana primenjuju se i na treća lica od kojih se dokazi pribavljaju.

Član 213

Sud može, na opravdan i srazmeran zahtev lica čije je pravo povređeno, da naredi licu koje je izvršilo povredu autorskog ili srodnog prava da pruži informacije o trećim licima koja su učestvovala u povredi autorskog ili srodnog prava i o njihovim distributivnim kanalima, ili da preda dokumente koji su u vezi sa povredom prava.

Dostavljanje informacija iz stava 1. ovog člana sud može narediti i drugom licu:

- 1) kod koga je pronađena roba kojom se povređuje autorsko ili srodno pravo na komercijalnoj osnovi;
- 2) koje na komercijalnoj osnovi koristi usluge kojima se povređuje autorsko ili srodno pravo;
- 3) za koje je utvrđeno da na komercijalnoj osnovi pruža usluge koje se koriste u aktivnostima kojima se povređuje autorsko ili srodno pravo;
- 4) koje je od strane lica iz tač. 1), 2) ili 3) ovog stava navedeno kao lice uključeno u proizvodnju ili distribuciju roba ili pružanje usluga kojima se povređuje autorsko ili srodno pravo.

Pod informacijama iz stava 1. ovog člana smatraju se naročito:

- 1) podaci o proizvođačima, distributerima, dobavljačima i drugim licima koja su prethodno bila uključena u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanje usluga, kao i o prodavcima kojima je roba namenjena;
- 2) podaci o količinama proizvedene, isporučene ili naručene robe ili usluga, kao i o cenama ostvarenim za takvu robu ili usluge.

Ako lica iz st. 1. i 2. ovog člana iz neopravdanih razloga ne postupe po nalogu suda i ne dostave tražene informacije odgovaraće za štetu koja na taj način nastane.

Odredbe ovog člana ne isključuju:

- 1) pravo da se licu čije je pravo povređeno pruže potpunije informacije;
- 2) korišćenje u građanskim i krivičnim postupcima informacija dostavljenih u skladu sa ovim članom;

3) pravo da se odbije davanje informacija iz razloga iz kojih se prema odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak, može uskratiti svedočenje;

4) primenu odredaba o odgovornosti za zloupotrebu dobijenih informacija i odredaba kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 214

U slučaju spora za utvrđenje prava izdavača, odnosno lica koje je objavilo delo čiji autor nije poznat, u smislu člana 13. ovog zakona sud je dužan da obezbedi da se anonimnost autora sačuva.

Član 214a

Na postupak po tužbi, predlogu za određivanje privremene mere, pravnom leku i predlogu za obezbeđenje dokaza shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbeđenja.

Na pitanja u vezi sa naknadom štete shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Sporovi iz autorskog i srodnih prava ne smatraju se sporovima male vrednosti.

Revizija je uvek dozvoljena u sporovima zbog povrede autorskog i srodnih prava kada se ne odnose na imovinsko-pravni zahtev.

Član 214b

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje zaštita računarskih programa ne utiču na primenu drugih propisa koji uređuju zaštitu patenta, žiga, dizajna, topografije poluprovodničkih proizvoda, poslovne tajne, kao i nelojalnu konkurenciju.

Odredbe ovog zakona o zaštiti baza podataka nemaju uticaja na autorsko pravo, srodna prava ili bilo koje drugo pravo ili obavezu koja postoji na podacima, delima, ili drugim materijalima koji su sadržani u bazama podataka, niti utiču na patent, žig, industrijski dizajn, zaštitu nacionalnog blaga, odnosno kulturnih dobara, zakone o restriktivnoj praksi i nelojalnoj konkurenciji, zaštiti podataka i privatnosti, pristupu javnim dokumentima i ugovornom pravu.

VIII KAZNENE ODREDBE

Član 215

Kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 3.000.000 dinara privredno društvo ili drugo pravno lice koje:

1) neovlašćeno objavi, zabeleži, umnoži ili javno saopšti na bilo koji način, u celini ili delimično, autorsko delo, interpretaciju, fonogram, videogram, emisiju ili bazu podataka, ili stavi u promet ili da u zakup ili u komercijalne svrhe drži neovlašćeno umnožene ili neovlašćeno stavljene u promet primerke autorskog dela, interpretacije, fonograma, videograma, emisije ili baze podataka (čl. 16, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 116, 126, 131, 136. i 140);

2) u cilju pribavljanja imovinske koristi za sebe ili drugog protivpravno stavi u promet ili da u zakup primerke iz stava 1. ovog člana, za koje zna da su neovlašćeno objavljeni, zabeleženi ili umnoženi (čl. 16, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 116, 126, 131, 136. i 140);

3) proizvede, uveze, stavi u promet, proda, da u zakup, reklamira u svrhu prodaje i zakupa, poseduje u komercijalne svrhe, uređaje, proizvode ili komponente ili pruža usluge koje su promovisane, reklamirane ili prodavane sa ciljem uklanjanja ili zaobilaženja bilo koje efikasne tehnološke mere, odnosno koje imaju

delimičnu komercijalnu upotrebu ili svrhu ali koje se koriste i za uklanjanje ili zaobilaženje efikasnih tehnoloških mera, kao i onih koje su primarno dizajnirane, proizvedene, prilagođene ili prikazane u cilju omogućavanja ili olakšavanja uklanjanja ili zaobilaženja efikasnih tehnoloških mera (član 208. stav 1. tačka 3);

4) zaobilazi bilo koju efikasnu tehnološku meru ili pruža ili reklamira usluge kojima se to omogućava ili olakšava (član 208. stav 1. tačka 4);

5) ukloni ili izmeni elektronsku informaciju o pravima, ili stavi u promet, uveze, emituje ili na drugi način javno saopšti autorsko delo ili predmet srodnopravne zaštite sa kojeg je elektronska informacija o pravima neovlašćeno uklonjena ili izmenjena, i pri tom zna ili ima osnova da zna da time podstiče, omogućuje, olakšava ili prikriva povredu autorskog prava ili srodnog prava (član 208. stav 1. tačka 5);

6) u svojstvu vlasnika građevine izvrši određene izmene na građevini koja predstavlja materijalizovani primerak dela arhitekture, a prerađu dela nije prvo ponudilo autoru dela (član 38);

6a) ne vodi elektronsku evidenciju emitovanja i reemitovanja autorskih dela i predmeta srodnih prava (član 201d stav 1);

7) organizaciji ne dostavi ili ne dostavi u propisanom roku, podatke o nazivu predmeta zaštite, učestalosti i obimu iskorišćavanja, kao i o drugim okolnostima koje su relevantne za obračun i raspodelu naknade koja se prema tarifi plaća (član 39. stav 7. i član 187. st. 2, 3, 4. i 5);

8) obavlja poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog, odnosno srodnih prava bez dozvole nadležnog organa (član 160. stav 4);

9) ne raspodeli nosiocima autorskog, odnosno srodnih prava, koji su sa njom zaključili ugovor iz člana 153. ovog zakona i nosiocima autorskog i srodnih prava iz člana 180. stav 4. ovog zakona, do 31. decembra tekuće godine, u skladu sa planom raspodele, sav prihod prikupljen od korisnika za predmete zaštite korišćene u toku prethodne kalendarske godine, izuzev sredstava određenih za pokriće opravdanih troškova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava (član 184. stav 1), s tim što se privrednim prestupom ne može smatrati postupanje organizacije u skladu sa članom 184. st. 4-7. Zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Predmeti izvršenja privrednih prestupa i predmeti koji su bili upotrebljeni za izvršenje privrednog prestupa iz stava 1. ovog člana biće oduzeti, a predmeti izvršenja privrednih prestupa biće i uništeni.

Presuda kojom je učiniocu izrečena kazna za privredni prestup iz stava 1. ovog člana javno se objavljuje.

Član 216

Za radnje iz člana 215. stav 1. tač. 1, 2, 3, 4, 5. i 7. ovog zakona kazniće se za prekršaj preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

Za radnju iz člana 215. stav 1. tačka 6. ovog zakona kazniće se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara.

Predmeti izvršenja prekršaja i predmeti koji su bili upotrebljeni za izvršenje prekršaja iz st. 1. i 2. ovog člana biće oduzeti, a predmeti izvršenja prekršaja biće i uništeni.

Član 217

Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 1.000.000 dinara privredno društvo ili drugo pravno lice koje:

1) bez navođenja imena autora ili interpretatora ili pod drugim imenom u celini ili delimično objavi, izvede, predstavi, prenese izvođenje ili predstavljanje ili emituje tuđe autorsko delo ili iskoristi tuđu interpretaciju (član

15. i član 114. stav 1. tačka 2);

2) bez dozvole autora izmeni ili preradi tuđe autorsko delo ili tuđu snimljenu interpretaciju (čl. 17. i 31. i član 114. stav 1. tačka 3);

3) u svojstvu profesionalnog trgovca umetničkim delima (prodajni saloni, umetničke galerije, aukcijske kuće i sl.) u roku od 30 dana od dana prodaje originala dela likovne umetnosti, ne obavesti autora dela o nazivu, odnosno imenu i adresi prodavca, posrednika i kupca njegovog dela, i o ceni po kojoj je delo prodato i ne plati autoru iznos naknade od prodajne cene dela (član 35. st. 1, 4, 5, 6, 7. i 9);

4) prilikom unošenja u evidenciju i deponovanja kod nadležnog organa, autorskog dela ili predmeta zaštite srodnog prava da neistiniti ili prikrije pravi podatak o svom autorskom delu ili predmetu zaštite srodnog prava (član 202. stav 4);

5) u svojstvu izdavača proda neprodate primerke dela kao staru hartiju, a da ih nije prethodno ponudio autoru, odnosno njegovom nasledniku da ih otkupi (član 81);

6) licima koja na osnovu odredbi ovog zakona o ograničenjima autorskog prava imaju zakoniti pristup primerku autorskog dela ili predmeta srodnog prava, ne omogućiti da ostvare sadržajna ograničenja prava, izmenom ili otklanjanjem tehnoloških mera ili na drugi način (član 208a stav 1);

7) na primerku autorskog dela ili predmeta srodnog prava izrađenom ili uvezenom u komercijalne svrhe, ne označi jasno i vidljivo upotrebu tehnoloških mera (član 208a stav 3);

8) ne dostavi nadležnom organu u propisanom roku, godišnji izveštaj o poslovanju, godišnji obračun naknada i izveštaj ovlašćenog revizora (član 188. stav 2. tačka 1);

9) ne usvoji, odnosno ne pribavi u propisanom roku, godišnje izveštaje organa upravljanja i nadzornih organa o iznosu naplaćenih naknada, njihovoj raspodeli, poslovanju organizacije, izveštaj ovlašćenog revizora i predlog finansijskog plana organizacije za narednu godinu koji uključuje plan troškova poslovanja organizacije (čl. 189. stav 1. tač. 1), 2) i 3).

Za radnje iz stava 1. ovog člana, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana, kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 200.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. tač. 4. i 5. ovog člana, kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje u roku od 30 dana od dana prodaje originala dela likovne umetnosti, ne obavesti autora dela o nazivu, odnosno imenu i adresi prodavca, posrednika i kupca njegovog dela i o ceni po kojoj je delo prodato i ne plati autoru iznos naknade od prodajne cene dela (član 35. st. 1, 4, 5, 6, 7. i 9).

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 218

Autor, interpretator, proizvođač fonograma, proizvođač videograma i proizvođač emisije, čije je trajanje prava isteklo do dana stupanja na snagu ovog zakona ne može tražiti utvrđivanje prava po ovom zakonu.

Član 219

Postojeće organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava koje su obavljale poslove ostvarivanja ovih prava pre stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom i posle stupanja na snagu

ovog zakona.

Svi subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da usklade svoj statusni oblik i svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Radi usklađivanja pravne forme, postojeće organizacije su dužne da izvrše prijavu upisa i promene pravne forme u Registar udruženja i podnesu zahtev za brisanje iz Registra privrednih subjekata u koji su upisani.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona objave poziv iz člana 173. ovog zakona.

Član 220

Primena člana 29. stav 2. ovog zakona, odlaže se do osnivanja u Republici Srbiji odgovarajuće organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, a najkasnije do dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 221

Potvrđivanjem Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine, odredbe ovog zakona o zaštiti autorskog prava, prava interpretatora, prava proizvođača fonograma i prava proizvođača emisija, izuzev odredaba čl. 14. do 18. primenjivaće se i na fizička i pravna lica koja su obuhvaćena odredbom člana 1. stav 3. tog sporazuma.

Odredbe čl. 35. i 36. ovog zakona primenjivaće se na lica koja su državljani ili imaju prebivalište u državi članici Svetske trgovinske organizacije, samo pod uslovom reciprociteta.

Član 222

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona nadležni organ će objaviti poziv iz člana 194. stav 2. ovog zakona, a najkasnije po isteku 60 dana od dana objave poziva, rukovodilac nadležnog organa će predložiti Vladi kandidate za izbor članova Komisije i njihovih zamenika.

Vlada će imenovati kandidate za predsednika i članove Komisije kao i njihove zamenike u roku od 30 dana od dana dobijanja predloga od nadležnog organa.

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona nadležni organ će predložiti Vladi listu tehničkih uređaja i predmeta za koje postoji obaveza plaćanja posebne naknade na osnovu člana 39. ovog zakona

Vlada će utvrditi listu uređaja i predmeta iz člana 39. stav 10. ovog zakona u roku od 60 dana od dana dobijanja predloga od strane nadležnog organa.

Do utvrđivanja liste iz stava 4. ovog člana, lica iz člana 39. stav 2. ovog zakona ne plaćaju naknadu za računare, računarsku opremu i komponente, kao i sve vrste računarskih memorija.

Član 223

Komisija je dužna da donese Poslovnik o radu Komisije u roku od 30 dana od dana obrazovanja Komisije.

Član 224

Podzakonski propisi za izvršenje ovog zakona biće doneti u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa predviđenih ovim zakonom primenjuju se odredbe propisa donetih na osnovu Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", broj 61/04), izuzev odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 225

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", broj 61/04);
- 2) odredbe čl. 34, 35, 42, 43. i člana 44. stav 1. tač. 1. i 3. Zakona o posebnim ovlašćenjima radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine ("Službeni glasnik RS", broj 46/06).

Član 226

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

("Sl. glasnik RS", br. 99/2011)

Član 45

Zakon o autorskom i srodnim pravima primenjuje se na fonograme proizvođača fonograma i na njima snimljene interpretacije ako od beleženja, odnosno od prvog izdanja ili objavljivanja, do dana stupanja na snagu ovog zakona, nije proteklo pedeset godina, s tim što se početak roka određuje u skladu sa članom 147. stav 8. Zakona o autorskom i srodnim pravima.

Član 46

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

("Sl. glasnik RS", br. 119/2012)

Član 11

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje sa radom Komisija za autorsko i srodna prava, a njena prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivu, za vršenje nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, preuzima Zavod za intelektualnu svojinu.

Reprezentativno udruženje korisnika za teritoriju Republike Srbije dužno je da kategoriše korisnike iz člana 6. ovog zakona (novi član 171a), u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zavod za intelektualnu svojinu dužan je da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donese Tarifu za ostvarivanje prava na naknadu za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacija i fonograma i Tarifu za ostvarivanje prava na posebnu naknadu, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 12

Organizacije koje ostvaruju prava autora muzičkih dela na naknadu za javno saopštavanje muzičkih dela i organizacije koje ostvaruju prava interpretatora i proizvođača fonograma na naknadu za javno saopštavanje interpretacija i fonograma dužne su da sporazum iz člana 3. ovog zakona (dopunjeni član 156) postignu u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko organizacije iz stava 1. ovog člana ne postignu sporazum u ostavljenom roku, jedinstvenu naknadu

naplaćuje najstarija organizacija.

Jedinstvena naknada za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacija i fonograma počće, u smislu člana 3. ovog zakona (član 156. st. 5. i 6), da se obraćunava i naplaćuje od 1. januara 2014. godine.

Do 1. januara 2014. godine organizacije iz stava 1. ovog člana naplaćivaće naknadu za javno saopštavanje prema Tarifi koju je doneo Zavod za intelektualnu svojinu, a prema sledećim proporcijama: 50% organizaciji koja ostvaruje prava autora na javno saopštavanje muzičkih dela, 25% organizaciji proizvođaća fonograma i 25% organizaciji interpretatora.

Elektronska evidencija emitovanja i reemitovanja počće da se vodi od 1. januara 2014. godine.

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2013. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

("Sl. glasnik RS", br. 66/2019)

Član 66

Odredbe člana 30. st. 2. i 3. ovog zakona (član 147. st. 2. i 3. Zakona) primenjuju se na fonograme i na njima snimljene interpretacije čije trajanje prava nije isteklo do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i na fonograme i na njima snimljene interpretacije koji nastanu nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 67

Član 18. ovog zakona (član 102a Zakona) primenjuje se na muzička dela sa rećima kod kojih pravo autora teksta ili autora kompozicije za muzičko delo sa rećima nije isteklo na dan stupanja na snagu ovog zakona kao i na muzička dela sa rećima koja su stvorena posle tog datuma.

Član 20. ovog zakona (član 117. stav 1. tačka 1a) Zakona) primenjuje se na interpretacije koje su zabeležene na nosač zvuka i slike kod kojih pravo interpretatora nije isteklo do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i na interpretacije koje nastanu nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68

Član 21. ovog zakona (čl. 122a, 122b i 122v Zakona) primenjuju se na interpretacije koje su zabeležene na fonogram, kao i na fonograme kod kojih pravo interpretatora, odnosno proizvođaća fonograma nije isteklo do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i na interpretacije i fonograme koji nastanu nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69

Do stupanja na snagu novih tarifa za javno saopštavanje koje će biti donete u postupku i na način predviđen ovim zakonom vaćiće tarifa koja bude vaćila u momentu stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja novih tarifa iz stava 1. ovog člana, naknadu za javno saopštavanje muzičkih dela naplaćivaće organizacija koja ostvaruje prava muzičkih stvaralaca u iznosu od 50% od ukupnog iznosa naknade utvrđene tarifom koja bude vaćila u momentu stupanja na snagu ovog zakona, a naknadu za javno saopštavanje interpretacija i fonograma naplaćivaće organizacija iz člana 127. stav 3. Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik RS", br. 104/09, 99/11, 119/12 i 29/16 - US), u iznosu od 50% od ukupnog iznosa

naknade utvrđene tarifom koja bude važila u trenutku stupanja na snagu ovog zakona.

Član 70

Odredba člana 21. stav 3. Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik RS", br. 104/09, 99/11, 119/12 i 29/16 - US) primenjivaće se i u slučaju da je vlasnik primerka dela taj primerak legalno pribavio u državi članici Evropske unije ili Evropskog ekonomskog prostora, od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Odredba člana 27. ovog zakona (izmenjen član 139. Zakona), u delu koji se odnosi na iscrpljenje prava proizvođača baze podataka, primenjivaće se i u slučaju da je vlasnik primerka dela taj primerak legalno pribavio u državi članici Evropske unije ili Evropskog ekonomskog prostora, od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 71

Član 171a Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik RS", br. 104/09, 99/11, 119/12 i 29/16 - US) prestaje da se primenjuje danom pristupanja Republike Srbije Svetskoj trgovinskoj organizaciji.

Član 72

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredbe člana 45. stav 1. ovog zakona (član 184. stav 1. Zakona) koja se primenjuje od 1. januara 2020. godine.